

UNICREDIT BANK A.D., BANJA LUKA

**Finansijski izvještaji
za godinu koja je završila
31. decembra 2011.godine**

Sadržaj	Strana
Izveštaj direktora	2
Odgovornost Uprave i Nadzornog odbora Banke za pripremu i odobravanje godišnjih finansijskih izvještaja	5
Izveštaj nezavisnog revizora akcionarima Unicredit Bank a.d. Banja Luka	6
Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti	8
Izveštaj o finansijskom položaju	9
Izveštaj o promjenama u kapitalu i rezervama	10
Izveštaj o novčanom toku	12
Bilješke uz finansijske izvještaje	13

Izveštaj Direktora

Nadzornom odboru i akcionarima UniCredit Bank a.d., Banja Luka

Poštovani akcionari i poslovni partneri,

Veliko mi je zadovoljstvo da vam, u ime Uprave, predstavim ostvarene rezultate u godini koja je za Banku bila izuzetno uspješna, a taj uspjeh je još važniji ako se imaju u vidu makroekonomski uslovi polovanja i opšta finansijska situacija kod nas i u svijetu. Nadmašili smo budžetiranu dobit uz rast ukupnih prihoda preko 20%, a troškove poslovanja Banke zadržali na približno istom nivou kao i prethodne godine. Po većini glavnih parametara poslovali smo bolje od konkurencije i znatno kvalitetnije nego što je to bilo u ranijim godinama. Važno je takođe istaći da finansijski rezultat nije jedini na ljestvici sistema vrijednosti naše banke i UniCredit Grupe kojoj pripadamo, ali je ostvarivanje kvalitetnih finansijskih rezultata nužna pretpostavka za dalji rast i razvoj Banke, te bolji i veći doprinos društvenoj zajednici u kojoj posluje. Ostvarenjem dobrih rezultata u 2011.godini otvorili smo prostor da posvećenim i promišljenim radom, uz još kvalitetniju podršku iz Grupe koja je vidljiva i kroz dokapitalizaciju izvršenu u toj godini, Banku usmjerimo prema mjestu koje joj na tržištu RS i pripada.

Rast prihoda ostvarili smo poboljšanjem kvaliteta u kreditiranju naših klijenata i efikasnijim pristupom upravljanju aktivom i pasivom Banke. U dijelu kreditiranja pravnih lica glavni pomak smo ostvarili na nekoliko većih plasmana, a u dijelu poslovanja sa fizičkim licima kroz nekoliko kreditnih akcija postigli smo ciljani rast kreditnih volumena. Uz rast volumena i prihoda, pokrenuli smo i provodili niz aktivnosti usmjerenih na racionalizaciju troškova, čime smo omogućili da neki neplanirani novi troškovi, poput povećanih poreza i doprinosa na plate, ne dovedu do premašivanja ukunih planiranih troškova na nivou Banke.

U 2011.godini Banka je ostvarila dobit prije oporezivanja u iznosu od 9,4 miliona KM, porez na dobit iznosio je 1,2 miliona KM, a neto dobit 8,2 miliona KM. Neto kamatni prihod ostvaren je u iznosu od 31,8 miliona KM što je za 23% više nego u prethodnoj godini, a neto nekamatni prihod (naknade i provizije) ostvaren je u iznosu od 12,3 miliona KM što je za 18% više od prethodne godine.

Ukupni neto krediti klijentima na kraju prošle godine iznosili su 537,1 milion KM i veći su za 26,6% u odnosu na prethodnu godinu, od čega su krediti pravnim licima iznosili 250,5 miliona KM što je za 35% više nego u prethodnoj godini, a krediti fizičkim licima 286,5 miliona KM što je za 20% više nego u prethodnoj godini. Prema strukturi 47% od ukupnih kredita se odnosi na pravna lica, a 53% na fizička lica.

Pored kreditne aktivnosti Banka je u 2011.godini imala značajnija investiranja u dužničke hartije od vrijednosti koje je emitovala Vlada Republike Srpske u iznosu od 47,3 miliona KM.

Depoziti i krediti banaka na kraju 2011. godine iznosili su 194,7 miliona KM i veći su za 169% u odnosu na prethodnu godinu, dok su depoziti i krediti od komitenata iznosili 397,6 miliona KM i manji su za 6% u odnosu na prethodnu godinu. Depozite i kredite od komitenata čine depoziti i krediti pravnih lica i preduzetnika u iznosu od 217,5 miliona KM i depoziti fizičkih lica u iznosu od 180,1 milion KM. Prema strukturi 55% od ukupnih depozita i kredita se odnosi na pravna lica, a 45% na depozite fizičkih lica.

Poslovanje s fizičkim licima

Intenzivna kreditna aktivnost tokom 2011.godine dovela je do značajnog rasta volumena kreditnog portfolija i povećanja tržišnog učešća Banke. Boljim upravljanjem depozitnim portfoliom ostvarene su pozitivne marže, te poboljšana ročna struktura portfolija oročenih depozita uz nastavak trenda rasta ukupnih depozita.

Uvođenjem nekoliko novih proizvoda (e-banking, otvorena štednja, i dr.) poboljšana je ponuda proizvoda i usluga u poslovanju sa fizičkim licima, a u toku je uvođenje novih kartičnih proizvoda (Master Card, obročna kartica, itd.).

UNICREDIT BANK A.D. BANJA LUKA
Finansijski izvještaji za godinu koja je završila 31. decembra 2011.

Nakon reorganizacije poslovne mreže, izvršene u 2010. godini, nastavljene su aktivnosti na mjerenju i procjeni efikasnosti rada filijala i svakog zaposlenog pojedinačno. Na osnovu dobijenih rezultata i lokalnog tržišnog potencijala kontinuirano se provodi optimizacija poslovne mreže.

Na tržištu na kojem posluje, Banka svakodnevno unapređuje svoje proizvode i usluge, fokusirajući se na klijenta i njegove potrebe. Uspostavljeni sistem kvaliteta servisa i usluga se redovno prati i unapređuje. Rezultati ovogodišnje kampanje istraživanja zadovoljstva klijenata, pokazuju značajna poboljšanja u odnosu na rezultate ostvarene u 2010. godini i znatno su iznad tržišnog prosjeka.

Korporativno bankarstvo

U 2011. godini su napravljeni pozitivni iskoraci u saradnji sa Javnim sektorom, koji se ogledaju kroz povećanje plasmana i unapređenje kvaliteta poslovnog odnosa.

U domenu kreditnog poslovanja sa privatnim sektorom, fokusirali smo se na manji broj klijenata sa većom kreditnom sposobnošću, postigavši kroz nekoliko većih plasmana rast volumena kredita znatno veći od rasta tržišta, čime smo povećali tržišno učešće.

Zahvaljujući ovakvom pristupu, te uz konstantno unapređivanje stručnosti prodajnog osoblja, rast volumena kredita je ostvaren uz troškove rezervisanja duplo niže od budžetiranih.

Finansijska tržišta

Uticaj ekonomske krize je i dalje prisutan i manifestuje se kroz niske stope na tržištu novca, usporenu privrednu aktivnost, te stagnaciju u prilivu efektivnog stranog novca iz inostranstva. Ove negativne tendencije su djelimično ublažene emitovanjem dužničkih vrijednosnih papira, uglavnom državnih obveznica i trezorskih zapisa, što je uticalo na povećanje obima prometa na domaćoj berzi u odnosu na prethodnu godinu, kao i poboljšanju likvidnosti na lokalnom tržištu.

Finansijska tržišta su u 2011. godini uspjela zadržati bazu postojećih klijenata, a prilagođavanjem palete i cijena proizvoda i usluga u narednom periodu planirano je intenziviranje aktivnosti na akviziciji klijenata sa značajnom spoljnotrgovinskom aktivnošću i povećanje tržišne pozicije u svom segmentu poslovanja.

Upravljanje rizicima

Banka je u protekloj godini ostvarila rast kreditnog portfolija značajno iznad rasta ukupnog bankarskog sektora u Republici Srpskoj. Portfolio restrukturiranih i loših kredita uprkos povećanim zahtjevima za reprogramme i pogoršanja kvaliteta kredita nije povećan, što je rezultat intenzivnog monitoringa i naplate dospjelih potraživanja i postojećih loših kredita. Kvalitet portfolija kredita plasiranih klijentima korporativnog bankarstva bio je stabilan, dok je pojačan rizik neplaćanja kreditnih obaveza primijećen kod malih preduzetnika i stanovništva.

Pad standarda i kupovne moći, rast nezaposlenosti i smanjenje plata, uticali su na porast potražnje za reprogramima kredita fizičkim licima. Banka je u takvom okruženju intenzivirala svoju ponudu proizvoda restrukturiranja i time zadovoljila potrebe svojih klijenata i spriječila daljnje pogoršanje kvaliteta portfolija.

Zbog sporosti pravosudnog sistema u rješavanju sudski procesuirane naplate, te nelikvidnosti tržišta nekretnina, primljenih kao kolateral, porastao je rizik naplate loših kredita, pa je Banka izdvojila značajan iznos dodatnih rezervisanja za pokriće rizika u portfoliju loših kredita.

Proces daljnjeg unapređenja upravljanja tržišnim rizicima i rizikom likvidnosti nastavljen je i u protekloj godini u skladu sa zahtjevima lokalnog regulatora i standardima Grupe. Gubici zbog operativnih rizika značajno su niži u odnosu na prethodne godine. Prenos rizika na nosioce osiguranja dodatno je pozitivno uticao na nivo neto gubitaka.

U skladu sa aktivnostima u Grupi, Banka uspostavlja sistem upravljanja internim kapitalnim zahtjevima za pokriće kreditnog, tržišnog, operativnog rizika te poslovnog rizika ulaganja u vrijednosne papire i rizika vlastitih nekretnina. Poslovne aktivnosti Banke ostvarene su u protekloj godini u skladu sa strategijama rizika i tolerancijom za rizik koju je rukovodstvo Banke definisalo kroz mjere apetita za rizik.

Očekivanja u 2012. godini

Uspjeh u prošloj godini iskazan kroz dobar poslovni rezultat je nešto što nas dodatno motiviše ali i obavezuje. Svjesni smo da je još puno posla pred nama da bismo Banku učinili dugoročno održivom i uspješnom finansijskom institucijom i da su područja i prostor za unapređenje pokrenuti u 2011.godini samo dobra polazna osnova za dalji prosperitet na kojem je potrebno kontinuirano raditi.

Stoga je u 2012.godini potrebno nastaviti sa racionalnim i efikasnim upravljanjem troškovima, intenziviranjem aktivnosti strukturnih unapređenja, jačanjem nivoa motivacije i unapređenja stručnih znanja i kompetencija, razvijanjem kvaliteta rukovođenja i poboljšanjem saradnje kako unutar Banke i Grupe tako i eksterno sa klijentima, institucijama i društvenom zajednicom.

Na kraju želim da izrazim najiskreniju zahvalnost svim klijentima i poslovnim partnerima, kao i akcionarima Banke na povjerenju koje nam ukazuju. Posebne izraze zahvalnosti upućujem svim radnicima Banke na savjesnom i profesionalnom pristupu u obavljanju poslova.

Uvjerem sam, da će međusobna saradnja i povjerenje u narednom periodu biti još bolje i uspješnije.

Direktor Banke

Ivan Vlaho

Odgovornost Uprave i Nadzornog odbora Banke za pripremu i odobravanje godišnjih finansijskih izvještaja

Uprava Banke je za svaku finansijsku godinu dužna pripremiti finansijske izvještaje koja će dati istinit i fer prikaz finansijskog položaja Banke, rezultata njezinog poslovanja, te novčanog toka za tu godinu u skladu s važećim računovodstvenim standardima, te je odgovorna za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija kako bi se omogućila priprema ovakvih finansijskih izvještaja u bilo koje vrijeme. Uprava ima opštu odgovornost za preduzimanje koraka koji su joj u razumnoj mjeri dostupni kako bi joj omogućili očuvanje imovine Banke te sprečavanje i otkrivanje prevara i ostalih nepravilnosti.

Uprava Banke odgovorna je za odabir računovodstvenih politika koje će biti u skladu sa zakonskim propisima, te ih dosljedno primjenjivati; donositi razumne i razborite odluke i procjene; i pripremiti finansijske izvještaje na principu neograničenosti vremena poslovanja, osim ako je pretpostavka da će Banka nastaviti s poslovanjem neprimjerena.

Uprava Banke je odgovorna da Nadzornom odboru podnese godišnje izvještaje Banke zajedno s godišnjim finansijskim izvještajima, nakon čega Nadzorni odbor odobrava podnošenje godišnjih finansijskih izvještaja Skupštini akcionara na usvajanje.

Finansijski izvještaji na stranama 8 do 79 su odobreni od strane Uprave za podnošenje Nadzornom odboru 17. februara 2012. godine, te ih, potvrđujući ovo, potpisuju:

Za i u ime Uprave

Ivan Vlaho
Direktor

Ljubiša Tešić

Izvršni direktor za upravljanje finansijama

Izvešće neovisnog revizora akcionarima UniCredit Bank a.d. Banja Luka

Obavili smo reviziju priloženih finansijskih izvještaja UniCredit Bank a.d. Banja Luka ("Banka"). Finansijski izvještaji sastoje se od izvještaja o finansijskom položaju na dan 31. decembra 2011. godine, izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti, izvještaja o promjenama u kapitalu i rezervama i izvještaja o novčanom toku za 2011. godinu te bilješki koje sadrže sažetak značajnih računovodstvenih politika i ostala objašnjenja.

Odgovornost Uprave za finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje i objektivan prikaz ovih finansijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja te interne kontrole za koje Uprava utvrdi da su potrebne kako bi se omogućila priprema finansijskih izvještaja bez značajnih grešaka koje mogu nastati kao posljedica prijevare ili pogreške.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost izraziti mišljenje o ovim finansijskim izvještajima na osnovu naše revizije. Reviziju smo obavili sukladno Međunarodnim revizijskim standardima koji nalažu pridržavanje etičkih pravila te planiranje i provođenje revizije kako bi se s razumnom mjerom sigurnosti utvrdilo da finansijski izvještaji ne sadrže značajne greške.

Revizija uključuje provođenje procedura u svrhu pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objavama u finansijskim izvještajima. Odabir procedura ovisi o našoj prosudbi, uključujući i procjenu rizika značajnih grešaka u finansijskim izvještajima, koje mogu nastati kao posljedica prijevare ili pogreške. U procjenjivanju tih rizika, razmatramo interne kontrole relevantne za sastavljanje i objektivan prikaz finansijskih izvještaja koje sastavlja Banka u svrhu osmišljavanja revizijskih procedura prikladnih u postojećim okolnostima, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Banke. Revizija isto tako uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika, primjerenosti računovodstvenih procjena koje je definirala Uprava, kao i ocjenu ukupnog prikaza finansijskih izvještaja.

Uvjereni smo da su nam pribavljeni revizijski dokazi dostatni te da čine odgovarajuću osnovu za potrebe izražavanja našeg mišljenja.

Izvješće neovisnog revizora akcionarima UniCredit Bank a.d. Banja Luka (nastavak)

Mišljenje

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji prikazuju realno i objektivno finansijski položaj Banke na dan 31. decembra 2011. godine te rezultate njezinog poslovanja i novčane tokove za 2011. godinu u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

KPMG B-H d.o.o. za reviziju

Ovlašteni revizori
Zmaja od Bosne 7-7A/III
71000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina

17. februara 2012.

Za i u ime KPMG B-H d.o.o za reviziju:

Manal Bećirbegović
Izvršni direktor

Senad Pekmez
FBiH ovlašteni revizor

Broj licence: 3090044102

UNICREDIT BANK A.D. BANJA LUKA
Finansijski izvještaji za godinu koja je završila 31. decembra 2011.

Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti
Za godinu

		2011.	2010.
	<i>Bilješka</i>	‘000 KM	‘000 KM
Prihod od kamata	6	41.504	37.648
Rashod od kamata	7	(9.685)	(12.016)
Neto prihod od kamata		31.819	25.632
Prihod od naknada i provizija	8	13.237	11.599
Rashod od naknada i provizija	9	(981)	(1.206)
Neto prihod od naknada i provizija		12.256	10.393
Neto dobiti od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, te kursnih razlika po preračunavanju monetarne imovine i obaveza	10	167	130
Ostali operativni prihodi		26	549
Neto dobitak od finansijske imovine raspoložive za prodaju	11	35	114
Ukupni operativni prihodi		44.303	36.818
Troškovi zaposlenih	12	(13.186)	(11.720)
Amortizacija	21,22	(5.915)	(5.300)
Ostali troškovi	13	(10.289)	(11.688)
Ukupno operativni troškovi		(29.390)	(28.708)
Dobit prije rezervisanja		14.913	8.110
Neto gubitak od umanjenja vrijednosti i rezervisanja	14	(5.541)	(7.009)
Dobit prije oporezivanja		9.372	1.101
Porez na dobit	15	(1.171)	(723)
Dobit za godinu		8.201	378
Ostala sveobuhvatna dobit			
Promjena u rezervi za fer vrijednost neto od poreza		(127)	(85)
Ostala sveobuhvatna dobit		(127)	(85)
Ukupna sveobuhvatna dobit za godinu		8.074	293
Obična i razrijeđena zarada po akciji (u KM)	30	79,67	4,26

UNICREDIT BANK A.D. BANJA LUKA
Finansijski izvještaji za godinu koja je završila 31. decembra 2011.

Izvještaj o finansijskom položaju

Na dan 31. decembra

	<i>Bilješka</i>	2011. '000 KM	2010. '000 KM
Imovina			
Novčane rezerve	16	22.012	40.449
Obavezna rezerva kod Centralne banke	17	32.216	47.974
Kredit i potraživanja od banaka	18	38.128	30.482
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	20a	47.611	462
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	20c	-	-
Kredit i potraživanja od komitenata	19	534.460	423.321
Finansijska imovina koja se drži do dospelja	20b	200	-
Nekretnine i oprema	21	19.093	22.485
Nematerijalna imovina	22	5.329	6.178
Obračunata kamata i ostala aktiva	23	4.574	4.777
Odložena poreska imovina	28	19	2
Ukupno imovina		703.642	576.130
Obaveze			
Depoziti i krediti od banaka	24	194.687	72.429
Depoziti i krediti od komitenata	25	397.581	423.904
Finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	20c	-	-
Obračunata kamata i ostale obaveze	26	9.666	6.575
Rezervisanja za obaveze i troškove	27	1.795	1.820
Obaveza za porez na dobit		735	191
Odložena poreska obaveza	28	247	355
Ukupno obaveze		604.711	505.274
Kapital i rezerve			
Akcionarski kapital	29	82.055	62.054
Emisiona premija		373	373
Regulatorne rezerve za kreditne gubitke		5.861	3.496
Revalorizacione rezerve		2.195	2.195
Rezerva fer vrijednosti		(141)	(14)
Zakonske rezerve		387	2.374
Neto dobit za godinu		8.201	378
Ukupno kapital i rezerve		98.931	70.856
Ukupno obaveze kapital i rezerve		703.642	576.130

Izvještaj o promjenama u kapitalu i rezervama
za godinu

	Akcionarski kapital	Emisiona premija	Regulatorne rezerve za kreditne gubitke	Revalorizacione rezerve	Rezerva fer vrijednosti	Zakonske rezerve	Neto dobit za godinu	Ukupno
	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM
Stanje na dan 01. januara 2011.	62.054	373	3.496	2.195	(14)	2.374	378	70.856
Izdavanje akcionarskog kapitala	20.001	-	-	-	-	-	-	20.001
Transfer u regulatorne rezerve za kreditne gubitke	-	-	2.365	-	-	(1.987)	(378)	-
Neto dobit za godinu	-	-	-	-	-	-	8.201	8.201
Ostala sveobuhvatna dobit								
Neto gubitak od promjene fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju	-	-	-	-	(141)	-	-	(141)
Odloženi porez	-	-	-	-	14	-	-	14
<i>Ukupno ostala sveobuhvatna dobit</i>	-	-	-	-	(127)	-	-	(127)
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	-	-	(127)	-	8.201	8.074
Stanje na dan 31. decembra 2011.	82.055	373	5.861	2.195	(141)	387	8.201	98.931

Kao što je objašnjeno u bilješci 4a. na dan 31. decembra 2011. godine Banka je procijenila da regulatorne rezerve za kreditne gubitke kumulativno iznose 9.288 hiljada KM (2010: 5.861 hiljada KM). Nedostajuće rezerve po zahtjevu regulatora na dan 31. decembra 2011.godine iznose 3.427 hiljade KM (2010.: 2.365 hiljada BAM). Navedeni iznos će se pokriti iz dobiti tekućeg perioda po odluci Skupštine Banke.

Izveštaj o promjenama u kapitalu i rezervama (nastavak)
za godinu

	Akcionarski kapital	Emisiona premija	Regulatorne rezerve za kreditne gubitke	Revalorizacione rezerve	Rezerva fer vrijednosti	Zakonske rezerve	Neto dobit za godinu	Ukupno
	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM
Stanje na dan 01. januara 2010. (prepravljeno)	62.054	373	3.496	2.195	71	2.335	39	70.563
Neto dobit za godinu	-	-	-	-	-	-	378	378
Ostala sveobuhvatna dobit								
Neto dobit od promjene fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju	-	-	-	-	16	-	-	16
Prenos u bilans uspjeha po osnovu prodaje finansijske imovine raspoložive za prodaju (bilješka 11)	-	-	-	-	(114)	-	-	(114)
Kursne razlike za nemonetarnu finansijsku imovinu raspoloživu za prodaju	-	-	-	-	3	-	-	3
Odloženi porez	-	-	-	-	10	-	-	10
<i>Ukupno ostala sveobuhvatna dobit</i>	-	-	-	-	(85)	-	-	(85)
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	-	-	(85)	-	378	293
Prijenos dobiti u zakonske rezerve	-	-	-	-	-	39	(39)	-
Stanje na dan 31. decembra 2010.	62.054	373	3.496	2.195	(14)	2.374	378	70.856

Izvještaj o novčanom toku
Za godinu

	<i>Bilješke</i>	2011. '000 KM	2010. '000 KM
Novčani tok iz poslovnih aktivnosti			
Dobit prije oporezivanja		9.372	1.101
Usklađenja:			
- amortizacija	21,22	5.915	5.300
- gubici od umanjenja vrijednosti kredita komitentima i ostale aktive		5.542	7.189
- gubici od rezervisanja za obaveze i troškove		-	1.178
- neto dobitak od kursnih razlika	10	(167)	(130)
- (dobici)/gubici od prodaje i otpisa nekretnina i opreme		(56)	84
Promjene u poslovnoj imovini i obavezama			
(Povećanje)/smanjenje kredita i plasmana drugim bankama		(7.646)	7.871
Povećanje kredita komitentima		(118.459)	(36.364)
Smanjenje/(povećanje) obračunate kamate i ostale aktive		2.111	(1.746)
Smanjenje/(povećanje) obavezne rezerve kod Centralne banke		15.758	(2.008)
Povećanje/(smanjenje) depozita banaka		122.258	(21.351)
Smanjenje depozita komitenata		(26.323)	(23.292)
Povećanje ostalih obaveza		3.091	1.215
Neto priliv/(odliv) novca iz poslovnih aktivnosti prije oporezivanja		11.396	(60.953)
Izdaci poreza na dobit		(737)	(550)
Neto priliv/(odliv) novca iz poslovnih aktivnosti		10.659	(61.503)
Novčani tok iz ulagačkih aktivnosti			
Kupovina nekretnina, opreme i nematerijalne imovine		(1.748)	(1.053)
(Povećanje)/smanjenje finansijske imovine raspoložive za prodaju		(47.149)	228
Povećanje finansijske imovine koja se drži do dospijeca		(200)	-
Povećanje kapitala		20.001	
Neto odliv novca iz ulagačkih aktivnosti		(29.096)	(825)
Učinak promjene kursa na novac i novčane ekvivalente		-	25
Neto smanjenje novca i novčanih ekvivalenata		(18.437)	(62.303)
Novac i ekvivalenti novca na početku godine	16	40.449	102.752
Novac i ekvivalenti novca na kraju godine	16	22.012	40.449

Bilješke uz finansijske izvještaje

1. Društvo koje je predmet izvještavanja

UniCredit Bank a.d. („Banka“) je akcionarsko društvo registrovano i sa sjedištem u Republici Srpskoj za obavljanje platnog prometa, kreditnih i depozitnih poslova u zemlji i inostranstvu u skladu sa propisima Republike Srpske.

Na dan 31. decembra 2011. godine, Banka se sastojala od Centrale u Banjoj Luci sa sjedištem u Ulici Marije Bursać broj 7, 37 filijala i 7 agencija i u odnosu na 31. decembar 2010. godine nije bilo promjena.

Na dan 31. decembra 2011. godine Banka je imala 443 zaposlena radnika (2010. godine: 482 zaposlena radnika).

Poreski identifikacioni broj Banke je 4400958880009, a PDV broj je 400958880009.

2. Osnova za pripremu izvještaja

2.1. Izjava o usklađenosti

Finansijski izvještaji Banke za 2011. godinu pripremljeni su u skladu sa Međunarodnim Standardima Finansijskog Izvještavanja („MSFI“).

Finansijski izvještaji Banke za 2011. godinu odobreni su za izdavanje od strane Uprave Banke na dan 17. februara 2012. i dostavljeni organima Banke na usvajanje.

2.2. Osnovna mjerenja

Finansijski izvještaji sastavljeni su na načelu istorijskog ili amortizacionog troška sa izuzetkom finansijske imovine raspoložive za prodaju te finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha koje se vode po fer vrijednosti i građevinskih objekata koji se vode po tržišnoj vrijednosti umanjenom za akumuliranu amortizaciju.

2.3. Korištenje procjena i prosudbi

Sastavljanje finansijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja zahtijeva od rukovodstva korištenje prosudbi, procjena i pretpostavki koje utječu na primjenu računovodstvenih politika te objavljene iznose imovine, obaveza, prihoda i rashoda. Stvarni rezultati mogu biti različiti od tih procjena.

Procjene i povezane pretpostavke redovno se pregledavaju. Promjene računovodstvenih procjena priznaju se u periodu u kojem su procjene promijenjene te eventualno budućim periodima ako utječu i na njih.

Oblasti koje obuhvataju veći stepen rasuđivanja ili kompleksnosti i oblast kod kojih su pretpostavke i procjene značajne za finansijske izvještaje su prikazane u bilješci 4.

2.4. Funkcionalna valuta i valuta prezentacije

Finansijski izvještaji prezentovani su u konvertibilnim markama (u daljem tekstu: KM) koja je i funkcionalna valuta. Vrijednosti su zaokružene na najbližu hiljadu (ako drugačije nije navedeno).

Centralna banka Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Centralna banka) provodi politiku kursa na principu valutnog odbora („Currency Board“) prema kojem je KM vezan za EUR u odnosu 1 EUR = 1,955830 KM, koji je korišten za 2011. i 2010. godinu.

3. Specifične računovodstvene politike

Računovodstvene politike u nastavku dosljedno su primjenjivane za sve godine uključene u ove izvještaje.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

3. Specifične računovodstvene politike (nastavak)

3.1. Prihodi i rashodi od kamata

Prihodi i rashodi od kamata iskazuju se u bilansu uspjeha (sveobuhvatnoj dobiti) za sve instrumente koji donose kamatu po načelu obračunatih kamata primjenom metode efektivne kamatne stope, to jest, po stopi koja diskontuje procijenjene novčane tokove na neto sadašnju vrijednost tokom trajanja ugovora.

Efektivna kamatna stopa je stopa koja diskontuje procijenjene buduće gotovinske isplate ili uplate kroz očekivano trajanje finansijskog instrumenta ili, tamo gdje je prikladno, kraći period, na neto knjigovodstvenu vrijednost finansijske imovine ili finansijske obaveze. Prilikom računanja efektivne kamatne stope, Banka vrši procjenu gotovinskih tokova uzimajući u obzir sve uslove ugovora koji se odnose na finansijski instrument, ali ne uzimajući u obzir buduće kreditne gubitke. Izračun uključuje sve naknade i provizije koje su ugovorne strane platile ili primile, a koje čine sastavni dio efektivne kamatne stope, troškove transakcija i sve druge premije ili diskonte.

Takvi prihodi i rashodi prikazani su kao prihodi i rashodi od kamata u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

3.2. Prihodi i rashodi od naknada i provizija

Prihodi i rashodi od naknada i provizija sastoje se uglavnom od naknada za kartično poslovanje, garancije, akreditive, domaća i međunarodna plaćanja, kupoprodaju valuta, usluge brokerskih i depozitarnih poslova i ostale usluge i isti se priznaju u bilansu uspjeha po obavljanju pojedine usluge.

3.3. Neto dobiti od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, kursnih razlika po preračunavanju monetarne imovine i obaveza i neto dobiti od investicijskih hartija od vrijednosti

Neto dobiti i gubici od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha i kursnih razlika po preračunavanju monetarne imovine i obaveza uključuju realizovane i nerealizovane dobitke i gubitke od derivatnih finansijskih instrumenata, te dobitke i gubitke po preračunavanju monetarne imovine i obaveza.

Neto dobiti od investicijskih hartija od vrijednosti uključuju realizovane neto dobitke od prodaje finansijske imovine raspoložive za prodaju.

3.4. Strane valute

Transakcije u stranim valutama svedene su u KM po kursu važećem na dan transakcije. Monetarna aktiva i obaveze izražene u stranim valutama na dan izvještavanja svedene su u KM prema kursu važećem na taj dan. Tako nastale kursne razlike priznaju se u bilansu uspjeha, osim u slučaju kursnih razlika na nemonetarnu finansijsku imovinu raspoloživu za prodaju, koje se priznaju u kapitalu. Nemonetarna imovina i obaveze u stranoj valuti koji se mjere po istorijskom trošku svode se u KM po kursu na dan transakcije i ne preračunavaju se ponovno na dan izvještavanja.

3.5. Trošak poreza na dobit

Porez na dobit bazira se na oporezivoj dobiti za godinu i sastoji se od tekućeg i odloženog poreza.

Tekući porez

Tekući porez na dobit predstavlja iznos koji se obračunava primjenom propisane poreske stope od 10% na osnovicu utvrđenu poreskim bilansom, koju predstavlja iznos dobiti prije oporezivanja korigovane za efekte usklađivanja prihoda i rashoda, u skladu sa poreskim propisima Republike Srpske.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

3. Specifične računovodstvene politike (nastavak)

3.5. Trošak poreza na dobit (nastavak)

Odloženi porez

Iznos odloženog poreza izračunava se metodom bilansne obaveze, pri čemu se uzimaju u obzir privremene razlike između knjigovodstvenih vrijednosti imovine i obaveza koje se koriste za potrebe finansijskog izvještavanja i iznosa koji se koriste za potrebe izračuna poreza.

Iznos odložene poreske imovine ili obaveza, priznaje se korištenjem poreske stope za koju se očekuje da će se primjenjivati na oporezivu dobit u periodu u kojem se očekuje realizacija ili namirenje knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza, a na osnovu poreskih stopa važećih na datum bilansa.

Vrednovanje odložene poreske obaveze i imovine odražava poreske posljedice koje slijede iz načina na koji Banka očekuje, na datum bilansa, naplatu ili namirenje neto knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza.

Odložena poreska imovina i obaveze se ne diskontuju te se klasifikuju kao dugoročna sredstva i/ili obaveza u bilansu. Odložena poreska imovina priznaje se samo u visini u kojoj je vjerovatno da će se moći iskoristiti kao poreska olakšica. Na svaki datum bilansa, Banka ponovo procjenjuje nepriznatu potencijalno odloženu poresku imovinu i testira knjigovodstvenu vrijednost priznate odložene poreske imovine na umanjenje vrijednosti.

3.6. Finansijski instrumenti

Klasifikacija

Banka klasifikuje svoje finansijske instrumente u sljedeće kategorije: krediti i potraživanja, finansijska imovina raspoloživa za prodaju, finansijska imovina koja se drži do dospelosti, finansijska imovina i obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha i ostale finansijske obaveze. Uprava određuje klasifikaciju finansijskih instrumenata nakon početnog priznavanja i preispituje tu klasifikaciju na svaki datum izvještavanja.

Kredit i potraživanja predstavljaju nederivatnu finansijsku imovinu sa fiksnim ili određenim plaćanjima koja ne kotira na aktivnom tržištu. Ista nastaje kad Banka daje novac dužniku bez namjere trgovanja potraživanjima. Kredit i potraživanja uključuju kredite i potraživanja od banaka i komitenata te obaveznu rezervu kod Centralne banke.

Finansijska imovina raspoloživa za prodaju obuhvata nederivatnu finansijsku imovinu koja se klasifikuje kao raspoloživa za prodaju ili koja nije klasifikovana u neku drugu kategoriju. Finansijska imovina klasifikovana kao raspoloživa za prodaju se namjerava držati na neodređeno vrijeme, a može biti prodana kao odgovor na potrebe za likvidnošću ili promjenu u kamatnim stopama, promjenu u kursovima i cijenama vlasničkih hartija od vrijednosti. Imovina raspoloživa za prodaju uključuje dužničke i vlasničke hartije od vrijednosti.

Finansijska imovina i finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha imaju dvije podkategorije: finansijski instrumenti koji se drže radi trgovanja (uključujući derivative) i oni koje rukovodstvo inicijalno rasporedi u ovu kategoriju. Finansijski instrument raspoređuje se u ovu kategoriju uglavnom ukoliko je nastao ili stečen radi prodaje ili kupovine u kratkom roku, u svrhu kratkoročnog sticanja dobiti ili raspoređivanjem od strane rukovodstva u ovu kategoriju.

Finansijska imovina koja se drži do dospelosti uključuje dužničke hartije od vrijednosti koje Banka namjerava držati do njihovog dospelosti.

Ostale finansijske obaveze obuhvataju sve finansijske obaveze koje nisu vrednovane po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha i uključuju tekuće i depozitne račune i uzete kredite.

Priznavanje

Kredit i potraživanja i ostale finansijske obaveze priznaju se kada su dati ili primljeni.

Finansijsku imovinu raspoloživu za prodaju, finansijsku imovinu koja se drži do dospelosti, te finansijsku imovinu i obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha Banka priznaje na datum trgovanja.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

3. Specifične računovodstvene politike (nastavak)

3.6. Finansijski instrumenti (nastavak)

Vrednovanje

(a) Krediti i potraživanja

Kredit i potraživanja početno se priznaju po fer vrijednosti. Nakon početnog priznavanja, kredit i potraživanja se vrednuju po amortizovanom trošku koristeći metodu efektivne kamate, umanjani za eventualno umanjenje vrijednosti.

(b) Finansijska imovina raspoloživa za prodaju

Finansijska imovina raspoloživa za prodaju se početno vrednuje po fer vrijednosti uvećana za transakcijske troškove koji se mogu direktno pripisati nabavci ili izdavanju finansijske imovine. Nakon inicijalnog vrednovanja, sva finansijska imovina raspoloživa za prodaju iskazuje se po fer vrijednosti. Izuzetno, vlasničke hartije od vrijednosti koje nemaju cijenu na aktivnom tržištu odnosno, čija se fer vrijednost ne može pouzdano izmjeriti vrednuju se po trošku nabavke uvećano za transakcijske troškove, umanjeno za eventualna umanjenja vrijednosti.

(c) Finansijska imovina i finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha

Finansijska imovina i obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha priznaju se inicijalno po fer vrijednosti, dok se transakcijski troškovi priznaju odmah kao rashod u bilansu uspjeha. Naknadno mjerenje je takođe po fer vrijednosti.

(d) Finansijska imovina koja se drži do dospelja

Finansijska imovina koja se drži dospelja početno se priznaje po fer vrijednosti. Nakon početnog priznavanja, finansijska imovina koja se drži dospelja se vrednuje po amortizovanom trošku koristeći metodu efektivne kamate, umanjeno za eventualna umanjenja vrijednosti.

(e) Ostale finansijske obaveze

Ostale finansijske obaveze se početno vrednuju po svojoj fer vrijednosti. Nakon početnog priznavanja, ostale finansijske obaveze se vrednuju po amortizacijskom trošku korištenjem metode efektivne kamate.

Priznavanje dobitaka i gubitaka od naknadnog vrednovanja finansijskih instrumenata

Kamata obračunata korištenjem metode efektivne kamate priznaje se u bilansu uspjeha.

Dobici i gubici koji nastaju iz promjena fer vrijednosti finansijske imovine i finansijskih obaveza po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha priznaju se u bilansu uspjeha.

Dobici i gubici po osnovu promjene fer tržišne vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju se priznaju direktno u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, sve do prestanka priznavanja ili trajnog smanjenja vrijednosti ove finansijske imovine kada se odgovarajući iznos akumuliranih efekata promjene fer tržišne vrijednosti prethodno priznat u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti prenosi u bilans uspjeha.

Kursne razlike od vlasničkih instrumenata raspoloživih za prodaju predstavljaju dio fer vrijednosti ovih instrumenata i priznaju se u kapitalu. Umanjenja vrijednosti, kamatni prihod i amortizacija premije ili diskonta korištenjem efektivne kamatne stope dužničkih hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju priznaju se u bilansu uspjeha. Dividende na vlasničke hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju se priznaju u bilansu uspjeha u trenutku kada Banka ostvari pravo naplate.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

3. Specifične računovodstvene politike (nastavak)

3.6. Finansijski instrumenti (nastavak)

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine

Banka sa svakim datumom bilansa provjerava da li postoje objektivne naznake umanjenja vrijednosti finansijske imovine. Umanjenje vrijednosti finansijske imovine ili grupe finansijske imovine priznaje se, ukoliko postoji objektivni dokaz o umanjenju vrijednosti kao rezultat jednog ili više događaja nastalih nakon početnog priznavanja imovine koji ima uticaj na procijenjene buduće novčane tokove od finansijske imovine ili grupe finansijske imovine, koji se može pouzdano procijeniti („događaj koji uzrokuje umanjenje vrijednosti“).

1) Krediti i potraživanja

Banka redovno provjerava i prati da li postoje objektivni dokazi za umanjenje vrijednosti kredita i potraživanja kao i ostale finansijske imovine.

Ukoliko postoji objektivni dokaz za umanjenje vrijednosti kredita i potraživanja na pojedinačnoj osnovi, gubitak od umanjenja vrijednosti utvrđuje se kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i sadašnje vrijednosti očekivanih budućih novčanih tokova diskontovanih originalnom efektivnom kamatnom stopom finansijske imovine. Knjigovodstvena vrijednost imovine umanjuje se putem računa rezervacije za umanjenje vrijednosti, a iznos gubitka priznaje se u bilansu uspjeha. Ukoliko kredit ili potraživanje imaju varijabilnu kamatnu stopu, diskontnu stopu za utvrđivanje gubitka od umanjenja vrijednosti predstavlja tekuća efektivna kamatna stopa utvrđena ugovorom u trenutku kad nastupi umanjenje vrijednosti.

Finansijska imovina za koju nije prepoznato umanjenje vrijednosti na pojedinačnoj osnovi (ili grupnoj osnovi za izloženosti koje nisu pojedinačno značajne) uključuje se u grupu finansijske imovine sličnih karakteristika koje se onda razmatraju za umanjenje vrijednosti na portfolio osnovi za nastale gubitke koji još nisu identifikovani („IBNR“).

Ukoliko je kredit nenaplativ, a sve pravne procedure su dovršene te je poznat konačni iznos gubitka, kredit se direktno otpisuje. Ako se u narednom periodu iznos gubitka od umanjenja vrijednosti smanji, a umanjenje se direktno može povezati s događajem koji se dogodio nakon otpisa, otpisani iznos ili rezerva se tada prihoduje u bilansu uspjeha. Otpis nenaplativih potraživanja vrši se na osnovu odluka Kreditnog odbora, a u skladu sa odlukama suda, dogovorima zainteresovanih strana i procjenama Banke.

U skladu sa regulativom Banka računa i umanjenje vrijednosti prema propisima Agencije za bankarstvo Republike Srpske („ABRS“). Krediti, plasmani i druga izloženost Banke klasifikuju se u kategorije propisane od strane ABRS zavisno od stepena naplativosti koji se određuje na osnovu broja dana koliko je prekoračen rok dospeljeća, procjene finansijskog položaja dužnika i kvaliteta instrumenata obezbjeđenja naplate. Procijenjeni iznos posebne rezerve za potencijalne gubitke (regulatorna rezerva za kreditne gubitke) obračunava se primjenom procenata propisanih od strane ABRS. Opšte rezerve se u skladu sa tim propisima obračunavaju po stopi od 2%.

Ukoliko je posebna rezerva za potencijalne gubitke izračunata u skladu s propisima ABRS veća od ispravke vrijednosti izračunate u skladu sa zahtjevima MSFI-a i formiranih regulatornih rezervi po godišnjem obračunu prethodne godine, navedena razlika predstavlja nedostajuće regulatorne rezerve za kreditne gubitke i pokriva se iz dobiti, neraspoređene dobiti iz ranijih godina, zadržane dobiti i ostalih rezervi formiranih iz dobiti na osnovu odluke nadležnih organa Banke u skladu sa propisima ABRS.

Prenos u regulatorne rezerve se radi u kapitalu iz dobiti perioda ili zadržane dobiti. U skladu s instrukcijom ABRS transfer se radi naknadno, nakon odobrenja od strane akcionara Banke na Skupštini Banke.

2) Finansijska imovina raspoloživa za prodaju

Banka na svaki datum izvještavanja provjerava postoji li objektivni dokaz za umanjenje vrijednosti pojedine finansijske imovine ili grupe finansijske imovine.

U slučaju vlasničkih instrumenata klasificiranih kao raspoloživa za prodaju, značajno ili produženo smanjenje fer vrijednosti instrumenata ispod troška sticanja uzima se u obzir kod utvrđivanja je li vrijednost imovine umanjena. Ukoliko postoji takav dokaz za finansijsku imovinu raspoloživu za prodaju, kumulativni gubitak, utvrđen kao razlika između troška sticanja i tekuće fer vrijednosti, umanjeno za gubitak od umanjenja vrijednosti po toj finansijskoj imovini prethodno priznat bilansu uspjeha, prenosi se iz ostale sveobuhvatne dobiti i priznaje u bilansu uspjeha.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

3. Specifične računovodstvene politike (nastavak)

3.6. Finansijski instrumenti (nastavak)

2) Finansijska imovina raspoloživa za prodaju (nastavak)

Ukoliko, u narednom periodu, fer vrijednost dužničkog instrumenta klasifikovanog kao raspoloživog za prodaju poraste i porast je objektivno vezan za događaj nastao nakon što je gubitak od umanjenja vrijednosti priznat u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti, gubitak od umanjenja vrijednosti ukida se u korist bilansa uspjeha. Međutim, bilo kakvo naknadno povećanje fer vrijednosti vlasničkih hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju, čija je vrijednost prethodno umanjenja, priznaje se direktno u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

3) Finansijska imovina koja se drži do dospelja

Gubitak od umanjenja vrijednosti utvrđuje se kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti finansijske imovine i sadašnje vrijednosti očekivanih budućih gotovinskih priliva diskontovanih tekućom tržišnom kamatnom stopom na sličnu finansijsku imovinu. Gubici od umanjenja vrijednosti po ovim instrumentima, priznati u bilansu uspjeha, ne ukidaju se naknadno kroz bilans uspjeha.

Prestanak priznavanja

Banka prestaje priznavati finansijsku imovinu kada izgubi kontrolu (u cjelosti ili djelimično) nad ugovornim pravima te finansijske imovine što nastaje u slučaju kada Banka to pravo realizuje, odrekne ga se ili kada ono istekne.

Finansijska imovina raspoloživa za prodaju, finansijska imovina i obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha te finansijska imovina koja se drži do dospelja isknižava se na dan trgovanja.

Dati krediti i potraživanja i ostale finansijske obaveze isknižavaju se iz knjiga na dan kada je Banka prenijela svoja prava, odnosno kada je obaveza prestala postojati.

Banka prestaje priznavati finansijske obaveze samo kada prestanu postojati, tj. kad su ispunjene, otkazane ili zastarjele. Ukoliko se uslovi finansijske obaveze promijene, Banka će prestati priznavati tu obavezu, te će istovremeno priznati novu finansijsku obavezu sa novim uslovima.

Principi mjerenja fer vrijednosti

Fer vrijednost derivatnih finansijskih instrumenata kojima se trguje na uređenom tržištu procjenjuje se na osnovu iznosa primitaka ili izdataka koje bi Banka imala da prekine ugovor na datum bilansa uzimajući u obzir trenutne tržišne uslove i kreditnu sposobnost strana u ugovoru.

Specifični instrumenti

a) Finansijski derivati

Finansijski derivati obuhvataju valutne forward i swap transakcije. Finansijski derivati inicijalno i naknadno se priznaju po fer vrijednosti. Tržišne vrijednosti se dobijaju primjenom različitih tehnika procjene, uključujući diskontovanje novčanih tokova. Finansijski derivati se računovodstveno priznaju u okviru aktive ukoliko je njihova tržišna vrijednost pozitivna, odnosno u okviru pasive, ukoliko je njihova tržišna vrijednost negativna. Promjene u tržišnoj vrijednosti finansijskih derivata iskazuju se kao dobit ili gubitak.

b) Novac i novčani ekvivalenti

Pod novcem i novčanim ekvivalentima podrazumijevaju se: gotovina, čekovi poslani na naplatu i sredstva na računu rezervi kod Centralne banke (bez iznosa obavezne rezerve).

c) Krediti i plasmani bankama i obavezna rezerva kod Centralne banke

Plasmani bankama i obavezna rezerva kod Centralne banke klasifikovani su kao krediti i potraživanja i vrednuju se po amortizovanom trošku smanjenom za gubitke od umanjenja vrijednosti. U kredite i plasmane bankama ulaze i sredstva na računima kod drugih banaka.

d) Krediti komitentima

Krediti komitentima iskazuju se u neto iznosu umanjeno za gubitke od umanjenja vrijednosti kako bi se prikazali procijenjeni nadoknadiivi iznosi.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

3. Specifične računovodstvene politike (nastavak)

3.6. Finansijski instrumenti (nastavak)

Specifični instrumenti (nastavak)

e) Vlasničke hartije od vrijednosti

Vlasničke hartije od vrijednosti klasifikovane su kao imovina raspoloživa za prodaju i vrednuju se po fer vrijednosti, osim ukoliko ne postoji pouzdana mjera fer vrijednosti, kada se one vrednuju po trošku sticanja, umanjenom za umanjenje vrijednosti.

f) Dužničke hartije od vrijednosti

Dužničke hartije od vrijednosti su klasifikovane kao finansijska imovina raspoloživa za prodaju i finansijska imovina koja se drži do dospeljeća u zavisnosti od svrhe za koju su dužničke hartije od vrijednosti stečene.

g) Tekući računi i depoziti od banaka i komitenata

Tekući računi i depoziti klasifikovani su kao ostale obaveze i početno se priznaju po fer vrijednosti umanjenoj za transakcijske troškove, a naknadno se iskazuju po njihovom amortizovanom trošku metodom efektivne kamatne stope.

h) Uzeti krediti

Uzeti kamatonosni krediti klasifikuju se kao ostale finansijske obaveze i početno se vrednuju po fer vrijednosti umanjenoj za transakcijske troškove, a naknadno po njihovom amortizovanom trošku metodom efektivne kamatne stope.

3.7. Nekretnine i oprema

(a) Priznavanje i mjerenje

Nekretnine i oprema su materijalna imovina koja se drži s namjerom upotrebe u svrhu pružanja usluga ili druge administrativne svrhe.

Nekretnine, koje uključuju zemljišta i zgrade, mjere se po tržišnoj vrijednosti umanjenoj za akumuliranu amortizaciju. Nekretnine Banke periodično se procjenjuju u svrhu minimiziranja razlike između knjigovodstvene i tržišne vrijednosti. Ova politika primjenjuje se od 2000. godine. Revalorizacija je izvršena u skladu s procjenom od strane nezavisnog procjenitelja.

Svaki višak proizašao pri revalorizaciji priznaje se direktno u revalorizacionu rezervu unutar kapitala, osim kada višak poništava prethodni revalorizacioni manjak na istoj imovini priznat u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti, u kojem slučaju se do tog iznosa priznaje u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti. Svaki manjak pri revalorizaciji se priznaje u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti, osim kada taj manjak poništava prethodni revalorizacioni višak na istoj imovini, u kojem slučaju se priznaje izravno u revalorizacijskoj rezervi.

Oprema se vrednuje po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i umanjenje vrijednosti imovine.

Naknadni troškovi

Nabavna vrijednost uključuje fakturnu vrijednost kupljenih sredstava uvećanu za sve troškove nastale do momenta stavljanja novog sredstva u upotrebu. Naknadni troškovi se uključuju u knjigovodstvenu vrijednost imovine ili se priznaju kao odvojena imovina, u zavisnosti od toga šta je primjenljivo, samo kada postoji vjerovatnoća da će Banka u budućnosti imati ekonomsku korist od te imovine i ako se njena vrijednost može pouzdano utvrditi. Troškovi popravaka i tekućeg održavanja terete izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti u periodu u kojem su nastali.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

3. Specifične računovodstvene politike (nastavak)

3.7. Nekretnine i oprema (nastavak)

(b) Amortizacija

Amortizacija se obračunava na svu imovinu, osim zemljišta i imovine u pripremi prema linearnoj metodi kako bi se otpisao trošak nabave imovine kroz njezin procijenjeni vijek trajanja. Amortizacione stope Banke su jednake poresko priznatim stopama amortizacije.

Preostala vrijednost imovine i procijenjeni vijek trajanja pregledavaju se na svaki datum bilansa.

Dobici i gubici po osnovu rashodovanja sredstava utvrđuju se kao razlika između novčanog priliva i neto knjigovodstvene vrijednosti i iskazuju se u okviru ostalih prihoda ili rashoda iz poslovanja.

Amortizacione stope materijalne imovine date su u narednom pregledu:

	2011.	2010.
Građevinski objekti – zgrade	1,3% -1,5%	1,3% - 4%
Kompjuterska oprema	20%-25%	20%
Namještaj i ostala oprema	10%-15,50%	5% - 20%
Motorna vozila	15,50%	10% - 30%
Ostalo	5%-20%	10% - 20%
Ulaganja u tuđa osnovna sredstva	Ovisno o roku zakupa	Ovisno o roku zakupa

Kao što je vidljivo iz tablice iznad, Banka je u 2011 u odnosu na 2010. godinu promijenila očekivani vijek trajanja određenih grupa imovine. Efekati promjene očekivanog vijeka trajanja na izvještaj o finansijskom položaju i izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti objašnjeni su u bilješci 4e.

3.8. Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina se vrednuje po trošku smanjenom za akumuliranu amortizaciju i umanjenje vrijednosti. Trošak nabave uključuje sve troškove koji su direktno vezani za nabavu imovine.

Nematerijalna imovina, osim imovine u pripremi, amortizuje se linearnom metodom tokom procijenjenog korisnog vijeka trajanja.

Korisni vijek upotrebe provjerava se i koriguje, ukoliko je potrebno, na svaki datum bilansa.

Amortizacione stope nematerijalne imovine date su u narednom pregledu:

	2011.	2010.
Nematerijalna ulaganja – softver i licence	11,67%-16,67%	10% - 25%

Kao što je vidljivo iz tablice iznad, Banka je u 2011 u odnosu na 2010. godinu promijenila očekivani vijek trajanja imovine. Efekati promjene očekivanog vijeka trajanja na izvještaj o finansijskom položaju i izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti objašnjeni su u bilješci 4e.

3.9. Umanjenje vrijednosti nefinansijske imovine

Neto knjigovodstvena vrijednost nematerijalne imovine u pripremi i nematerijalne imovine koja nema definisan konačan vijek upotrebe testira se na umanjenje vrijednosti te se procjenjuje njezin nadoknadivi iznos svaki put kad postoje indikacije umanjenja vrijednosti, a najmanje jednom godišnje.

Neto knjigovodstvena vrijednost ostale nefinansijske imovine Banke (osim odloženih poreskih sredstava) provjerava se sa datumom bilansa kako bi se utvrdilo postoje li indikacije smanjenja vrijednosti imovine. Ako se utvrdi postojanje takvih indikacija procjenjuje se nadoknadivi iznos imovine. Gubitak usljed smanjenja vrijednosti priznaje se u svim slučajevima kada je neto knjigovodstvena vrijednost imovine veća od nadoknadivog iznosa, u bilansu uspjeha.

Nadoknadiiva vrijednost nefinansijske imovine je vrijednost veća od njezine vrijednosti u upotrebi i njezine fer vrijednosti umanjene za troškove prodaje. U procenjivanju vrijednosti u upotrebi, sadašnja vrijednost procijenjenih budućih novčanih tokova izračunava se upotrebom diskontne stope prije oporezivanja koja reflektuje procjenu vremenske vrijednosti novca na tržištu i rizik specifičan za tu imovinu.

Za imovinu koja ne generiše uglavnom nezavisne novčane tokove, njezina nadoknadiiva vrijednost se određuje zajedno sa imovinom koja generiše novčane tokove, a uz koju se ta imovina vezuje.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

3. Specifične računovodstvene politike (nastavak)

3.9. Umanjenje vrijednosti nefinansijske imovine (nastavak)

Gubitak od umanjivanja vrijednosti se smanjuje ukoliko je došlo do promjene u procjeni korištenoj za utvrđivanje nadoknadive vrijednosti. Gubitak od umanjivanja vrijednosti se smanjuje najviše do iznosa knjigovodstvene vrijednosti imovine koja ne prelazi knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvrđena, uzimajući u obzir amortizaciju, da nije došlo do smanjenja vrijednosti.

3.10. Rezervisanja

Rezervisanja se priznaju kad Banka ima sadašnju zakonsku ili izvedenu obavezu kao posljedicu prošlih događaja, ako je vjerovatno da će biti potreban odliv ekonomskih resursa koji sadrže ekonomske koristi radi podmirenja tih obaveza i ako se njihov iznos može pouzdano procijeniti, ili kao što je propisano zakonom za neidentifikovane gubitke po vanbilansnoj izloženosti kreditnom riziku.

Rezervisanja za obaveze i troškove održavaju se na nivou za koju Uprava Banke smatra da je dovoljna za podmirenje budućih gubitaka. Uprava utvrđuje potrebna rezervisanja na osnovu uvida u pojedinačne stavke, trenutnih makroekonomskih pokazatelja, karakteristika rizika različitih transakcija, kao i drugih relevantnih činjenica. Rezervisanja se ukidaju samo za one troškove za koje je rezervisanje izvorno priznato. Ako odliv ekonomskih koristi za podmirenje obaveza više nije vjerovatan, rezervisanje se ukida.

3.11. Primanja zaposlenih

a) Primanja zaposlenih

Troškovi bruto plata i obaveznih doprinosa (penzijsko i zdravstveno osiguranje, doprinosi za nezaposlenost i dječiju zaštitu) se evidentiraju u bilansu uspjeha u periodu u kojem su nastali.

b) Jubilarne nagrade

Banka isplaćuje svojim zaposlenima jubilarne nagrade. Obaveza i trošak ovih davanja se procjenjuju korištenjem metode projektovane novčane jedinice. Metoda projektovanih novčanih jedinica uzima u obzir svaku godinu zaposlenja koju zaposleni provede u Banci, a koje u zbiru svih posebnih jedinica čine finalnu obavezu koja se mjeri pojedinačno po svakoj jedinici. Obaveza se mjeri po sadašnjoj vrijednosti procijenjenih budućih novčanih tokova diskontovanih ekonometrijski modeliranom kamatnom stopom, koja je primjerenija postojećim tržišnim uslovima od kamatne stope na državne dugoročne dužničke hartije od vrijednosti. Jubilarne nagrade se isplaćuju u visini jedne prosječne mjesečne plate Banke obračunate u mjesecu koji prethodi isplati za navršenih 20 godina, odnosno dvije prosječne mjesečne plate Banke za navršenih 30 godina u Banci.

c) Otpremnine

U skladu sa internim pravilnikom o platama, Banka isplaćuje otpremnine zaposlenim prilikom odlaska u penziju u iznosu od dvije prosječne mjesečne plate zaposlenog.

Obračun dugoročnih rezervisanja za otpremnine zaposlenih se radi godišnje od strane ovlaštenog aktura korištenjem metode projektovane novčane jedinice. Metoda projektovanih novčanih jedinica uzima u obzir svaku godinu zaposlenja koju zaposleni provede u Banci, a koje u zbiru svih posebnih jedinica čine finalnu obavezu koja se mjeri pojedinačno po svakoj jedinici. Obaveza se mjeri po sadašnjoj vrijednosti procijenjenih budućih novčanih tokova diskontovanih ekonometrijski modeliranom kamatnom stopom, koja je primjerenija postojećim tržišnim uslovima od kamatne stope na državne dugoročne dužničke hartije od vrijednosti.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

3. Specifične računovodstvene politike (nastavak)

3.12. Kapital

Akcionarski kapital

Akcionarski kapital obuhvata redovne (obične) akcije i izražava se u KM po nominalnoj vrijednosti.

Rezerve iz dobiti

Rezerve iz dobiti su formirane raspodjelom neto dobiti u prethodnim godinama.

Prema Zakonu o privrednim društvima, prilikom raspodjele dobiti po godišnjem obračunu, akcionarska društva u Republici Srpskoj su dužna izdvojiti najmanje 5% dobiti u Rezerve iz dobiti, sve dok iznos rezervi ne dostigne nivo od 10% osnovnog kapitala akcionarskog društva. Zakonom nije utvrđen rok do kojeg akcionarska društva trebaju imati formiran iznos rezervi od najmanje 10% osnovnog kapitala.

Emisiona premija

Emisiona premija predstavlja akumuliranu pozitivnu razliku između nominalne vrijednosti i primljenog iznosa za izdate akcije.

Rezerva za kreditne gubitke po zahtjevu regulatora

Kao što je objašnjeno u bilješci 3.6. regulatorna rezerva za kreditne gubitke predstavlja razliku između umanjenja vrijednosti izračunatog u skladu sa zahtjevima MSFI-a te umanjenja vrijednosti izračunatog u skladu sa propisima ABRS-a, ukoliko je posljednje umanjenje veće.

Stanje u rezervama na datum izvještaja predstavlja iznos za koji je umanjenje vrijednosti izračunato u skladu s ABRS bilo veće od izračunatog u skladu s MSFI u prethodnim periodima. Budući regulatorni zahtjevi koji nastaju kao rezultat tekućeg poslovnog perioda se transferira tekuće ili zadržane dobiti nakon datuma izvještaja, kada transfer odobre akcionari Banke.

Rezerva fer vrijednosti

Rezerva fer vrijednosti uključuje promjene u fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju, neto od odloženog poreza.

Dividende

Dividende na redovne dionice priznaju se kao obaveza u periodu u kojem su odobrene od strane akcionara Banke.

3.13. Prihodi od dividendi

Prihodi od dividendi priznaju se u bilansu uspjeha kada je utvrđeno pravo Banke na primitak dividende.

3.14. Zarada po akciji

Banka iskazuje običnu i razrijeđenu zaradu po akciji. Obična zarada po akciji računa se dijeljenjem dobiti ili gubitka tekućeg perioda namijenjene redovnim akcionarima Banke sa ponderisanim prosječnim brojem redovnih akcija u opticaju tokom godine.

3.15. Zakupi

Zakupi u kojima Banka kao zakupac preuzima sve rizike i nagrade povezane sa vlasništvom klasifikuju se kao finansijski zakupi. Na datum bilansa Banka nije imala takvih zakupa. Svi ostali zakupi su operativni zakupi. Trošak zakupa po osnovu operativnih zakupa tereti bilans uspjeha lineranom metodom tokom trajanja ugovora o zakupu.

3.16. Potencijalne i preuzete obaveze

U okviru redovnog poslovanja Banka sklapa ugovore kojima preuzima vanbilansne finansijske obaveze i koje vodi u vanbilansnoj evidenciji, a koje prvenstveno obuhvataju garancije, akreditive, neiskorištene okvirne kredite i limite po kreditnim karticama. Banka navedene preuzete obaveze iskazuje u bilansu ako i kad iste postanu plative.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

3. Specifične računovodstvene politike (nastavak)

3.17. Sredstva u ime i za račun trećih lica (komision)

Banka upravlja sredstvima u ime i za račun trećih lica. Navedena sredstva ne čine dio imovine Banke, te su stoga isključena iz bilansa. Za obavljene poslove i pružene komisione usluge Banka ostvaruje naknadu i ne snosi nikakav rizik.

3.18. Izvještavanje po segmentima

Poslovni segment predstavlja dio imovine i poslovnih aktivnosti (proizvodi i usluge) koji podliježu rizicima i koristima različitim od onih u nekim drugim poslovnim segmentima. Geografski segment generiše proizvode ili usluge unutar određenog privrednog okruženja koji podliježu rizicima i koristima različitim od onih segmenata koji posluju u nekim drugim privrednim okruženjima.

Banka je identifikovala četiri glavna segmenta: maloprodaja, korporativno bankarstvo, ulaganja i centralna jedinica.

Osnovne informacije po segmentima zasnivaju se na internoj izvještajnoj strukturi poslovnih segmenata.

Rezultati segmenata mjere se primjenom internih cijena (bilješka 5).

3.19. Uticaji dužničke krize

U bankarskom i ukupnom finansijskom sektoru BiH nije došlo do inicijalnih gubitaka na način na koji se to desilo u finansijskom sektoru razvijenih zemalja. Osnovni razlozi za to su što učesnici na finansijskom tržištu BiH nisu učestvovali u poslovima sa finansijskim instrumentima koji su bili okidač krize u razvijenim zemljama i što tržište kapitala nije dovoljno razvijeno tako da ono nema ključni uticaj na kretanja u realnom sektoru.

Međutim, dužnička kriza u Euro zoni, koja se najvećim dijelom odražava na začajno usporavanje ekonomskog rasta tih zemalja, ima negativne uticaje na domaću privredu koji se ogledaju u sljedećem:

- smanjen priliv kreditnih sredstava koja se usmjeravaju preko banaka sa 5,7 mld KM u 2009. na 4,4 mld KM u 2011.
- cijene zaduženja na stranim tržištima pokazuju porast kao rezultat rasta troškova premije rizika na međunarodnom finansijskom tržištu uprkos niskoj vrijednosti EUR Refi rate (1%) i padajućim vrijednostima EURIBOR-a s različitim intenzitetom prema svim rokovima dospelja
- manji priliv po osnovu doznaka građanima iz inostranstva
- smanjenje i usporavanje direktnih investicija uz prisutan veći oprez investitora kod donošenja odluka o ulaganju i kreću se na nivou od 1-2% u odnosu na BDP
- smanjenje potrošnje, koje, u kombinaciji sa generalnim padom tražnje u inostranstvu, direktno utiče na proizvodnju i rast privrede u BiH
- otežan pristup sredstvima komercijalnih banaka zbog pooštrenih kriterija kreditiranja
- izražen problem nelikvidnosti i naplate potraživanja.

Navedeni efekti ove krize će uticati na ekonomsko-finansijske okvire bankarskog poslovanja. To znači da će Banke u narednom periodu biti fokusirane na veću samoodrživost, uz uravnotežen porast depozitnih i kreditnih aktivnosti, te racionalniji i odmjeraniji pristup u preuzimanju bankarskih rizika. Zaduzenje države radi finansiranja tekućih deficita na domaćem tržištu kapitala, s jedne strane može uzrokovati smanjenje depozitne osnove, dok s druge strane može pozitivno djelovati na likvidnost korporativnog sektora. Zaduzenje banaka u inostranstvu pokazivaće ograničenost, iako se očekuje da će izvori biti na raspolaganju, ali uz manje neto prilive.

Nadalje, prolongirani uticaj ekonomske krize može imati daljne negativne efekte na tržište nekretnina, odnosno na vrijednost instrumenata osiguranja koje banka ima kao zalog, a samim time i na visinu rezervisanja za umanjenje vrijednosti kredita.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

3. Specifične računovodstvene politike (nastavak)

3.19. Novi standardi i tumačenja

Određeni broj novih standarda, izmjena postojećih standarda i tumačenja izdat je od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde i Odbora za tumačenje međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja, ali još nisu stupili na snagu za računovodstveni period koji se završava 31. decembra 2011. godine i nisu primijenjeni u pripremi ovih finansijskih izvještaja. Većina novih standarda, izmjena postojećih standarda i tumačenja koja još nisu u primjeni nisu značajni za poslovanje Banke i neće imati uticaj na finansijske izvještaje osim kako slijedi.

MSFI 9 Finansijski instrumenti (cjelovita verzija ovog standarda još nije usvojena), koji zamjenjuje MRS 39 Finansijski instrumenti: Priznavanje i mjerenje. MSFI 9 obavezan je za finansijske izvještaje za periode koji počinju od 1. januara 2015. uz dozvoljenu raniju primjenu. Standard donosi značajne promjene u pogledu klasifikacije i mjerenja finansijske imovine. Banka još uvijek nije utvrdila datum prve primjene MSFI 9 niti je u potpunosti analizirala učinke njegove primjene.

4. Značajne računovodstvene procjene i prosudbe

Banka procjenjuje i prosuđuje o neizvjesnim događajima, uključujući procjene i prosudbe o budućnosti. Takve računovodstvene pretpostavke i procjene redovno se vrednuju i temelje na istorijskom iskustvu i ostalim faktorima kao što su: očekivani tokovi budućih događaja koji se mogu realno pretpostaviti u postojećim okolnostima, ali uprkos tome neizbježno predstavljaju izvore neizvjesnosti.

Procjena umanjjenja vrijednosti kreditnog portfolia Banke, predstavlja najznačajniji izvor neizvjesnosti procjene. Ti i ostali ključni izvori neizvjesnosti procjene, koji imaju značajan rizik uzrokovanja značajnih usklađivanja knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza u narednoj finansijskoj godini, opisani su u nastavku.

a) Gubici od umanjjenja vrijednosti kredita i potraživanja

Banka kontinuirano prati kreditnu sposobnost svojih komitenata. Potreba za umanjjenjem vrijednosti bilansne i vanbilansne izloženosti Banke kreditnom riziku, procjenjuje se mjesečno.

Gubici od umanjjenja vrijednosti uglavnom se priznaju u odnosu na knjigovodstvenu vrijednost kredita pravnim i fizičkim licima (kao što je sažeto u bilješci 19), te kao rezervisanja za obaveze i troškove koje proizlaze iz vanbilansne izloženosti komitentima, uglavnom u vidu garancija i akreditiva (sažeto u bilješci 26).

Umanjenja vrijednosti se takođe razmatraju za kreditnu izloženost od banaka te za ostalu imovinu koja se ne vodi po fer vrijednosti te gdje primarni rizik umanjjenja nije kreditni rizik.

Finansijska imovina koja se vodi po amortizacionom trošku

Banka procjenjuje umanjjenje vrijednosti na individualnoj osnovi za sve izloženosti za koje postoje objektivni dokazi o obezvređivanju potraživanja. Imovina koja nije materijalno značajna razmatra se na grupnoj (portfolio) osnovi radi umanjjenja vrijednosti.

Banka procjenjuje umanjjenja vrijednosti u slučajevima kada prosudi da dostupni podaci ukazuju na vjerovatnoću mjerljivog umanjjenja budućih procijenjenih gotovinskih tokova imovine ili portfolia imovine. Kao dokaz se uzima neredovna otplata ili ostale indikacije finansijskih poteškoća korisnika kredita te nepovoljne promjene u ekonomskim uslovima u kojima zajmoprimci posluju, u vrijednosti ili naplativosti instrumenata osiguranja, kada se te promjene mogu povezati s navedenim nepoštovanjem uslova.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

4. Značajne računovodstvene procjene i prosudbe (nastavak)

a) Gubici od umanjenja vrijednosti kredita i potraživanja (nastavak)

	<i>Bilješka</i>	2011. '000 KM	2010. '000 KM
Sažetak umanjenja vrijednosti (MSFI)			
Umanjenje vrijednosti kredita komitentima	19	44.660	39.735
Rezervisanja za vanbilansne potencijalne obaveze	26	527	570
		45.187	40.305
Umanjenje vrijednosti potraživanja po kamatama i naknadama		4.672	4.136
Umanjenje vrijednosti ostale aktive	23	844	802
Ispravak vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju		274	-
		50.977	45.243

Pored navedenih umanjenja u skladu sa MSFI Banka takođe procjenjuje umanjenja u skladu sa regulativom ABRS-a, gdje se razlika u odnosu na MSFI umanjenje priznaje kao rezerva za kreditne gubitke po regulatornom zahtjevu u poziciji kapitala i rezervi.

Sljedeća tabela sumira umanjenje vrijednosti u skladu sa ABRS-om:

	2011. '000 KM	2010. '000 KM
Sažetak umanjenja vrijednosti (ABRS)		
Umanjenje vrijednosti kredita komitentima	53.245	44.636
Rezervisanja za vanbilansne potencijalne obaveze	1.277	1.354
	54.522	45.990
Umanjenje vrijednosti potraživanja po kamatama i naknadama	4.439	3.889
Umanjenje vrijednosti ostale aktive	1.304	1.225
Ukupno krediti i potraživanja	60.265	51.104
Regulatorna rezerva za kreditne gubitke na 31. decembra:		
	2011. KM '000	2010. KM '000
Rezervacija za umanjenje vrijednosti prema ABRS	60,265	51,104
Rezervacija za umanjenje vrijednosti prema MSFI	50,977	45,243
Razlika na kraju izvještajnog perioda	9,288	5,861
Razlika iz prethodnog perioda	(5,861)	(3,496)
Zahtijevana dodatna rezervisanja	3,427	2,365

Nedostajuće regulatorne rezerve za kreditne gubitke za 2011. godinu iznose 3.427 hiljada KM koje će se pokriti iz dobiti tekućeg perioda i ranije formiranih rezervi iz dobiti po odluci Skupštine Banke nakon datuma bilansa, kako bi se ispunili regulatorni zahtjevi.

Banka uzima u obzir zajednički učinak nekoliko događaja kada ocjenjuje umanjenje, te koristi iskustvo u procjeni u slučajevima kada su razmotreni podaci potrebni za procjenu umanjenja ograničeni.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

4. Značajne računovodstvene procjene i prosudbe (nastavak)

a) Gubici od umanjenja vrijednosti kredita i potraživanja (nastavak)

Krajem godine, bruto vrijednost umanjenih kredita i potraživanja (neprihodujući krediti – NPL) te stope priznatih umanjenja, bili su kako slijedi:

	2011. '000 KM			2010. '000 KM		
	Pravna lica	Fizička lica	Ukupno	Pravna lica	Fizička lica	Ukupno
Bruto izloženost	53.651	16.841	70.492	55.245	15.621	70.866
Stopa umanjenja	41,5%	82,0%	51,2%	35,6%	84,3%	46,3%

Svako dodatno povećanje stope umanjenja za jedan procentni poen bruto neprihodujuće izloženosti koje su gore prikazane na dan 31. decembra 2011.godine, imalo bi za posljedicu povećanje gubitka od umanjena vrijednosti u iznosu od 704,9 hiljada KM (2010.: 708,7 hiljada KM).

Pored pojedinačno i grupno identifikovanih gubitaka za neprihodujuće kredite, kao što je objašnjeno u paragrafu iznad, Banka takođe priznaje gubitke od umanjenja vrijednosti za koje se zna da postoje na datum bilansa, a koji nisu bili posebno identifikovani (IBNR, portfolio ispravka vrijednosti).

Iznos umanjenja vrijednosti na dan 31.decembra 2011., procijenjen na portfolio osnovi, iznosio je 9.079 hiljada KM (2010.: 7.468 hiljada KM) relevantne bilansne i vanbilansne izloženosti. Ukupno umanjenje vrijednosti bazirano na portfolio osnovi iznosilo je 1,7% (2010.: 1,8%) neto kredita komitentima te 1,5% (2010.: 1,6%) ukupne neto bilansne i vanbilansne izloženosti kreditnom riziku komitenata.

b) Porezi

Banka priznaje poresku obavezu u skladu sa poreskim propisima Republike Srpske i Bosne i Hercegovine. Poreske prijave odobravaju poreski organi koji su nadležni za provođenje naknadne kontrole poreskih obveznika.

c) Regulatorni zahtjevi

Agencija za bankarstvo Republike Srpske ovlaštena je za provođenje regulatornog nadzora nad poslovanjem Banke i može zahtijevati izmjene knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza, u skladu sa odgovarajućim propisima.

d) Sudski sporovi

Banka provodi pojedinačnu procjenu svih sudskih sporova i vrši rezervisanja u skladu sa procjenom. Procjenu provodi posebna tročlana Komisija čija su dva člana zaposlena u Pravnim poslovima, a jedan član u Upravljanju lošim plasmanima. Prijedloge rezervisanja nakon procjene verifikuju rukovodioci Pravnih poslova i Upravljanja rizicima, a odluku o formiranju rezervisanja donosi Uprava Banke.

Kao što je navedeno u bilješci 27, Banka je rezervisala 1.080 hiljada KM (2010.: 1.205 hiljada KM), što rukovodstvo procjenjuje dovoljnim. Nije praktično procijeniti finansijski utjecaj promjena u pretpostavkama na temelju kojih rukovodstvo procjenjuje potrebu za rezervisanjima.

e) Promjene očekivanog vijeka trajanja imovine

Banka je za određenu grupu imovine promijenila amortizacione stope s obzirom na promjenu procjene očekivanog vijeka trajanja te imovine. Da su na tu imovinu primijenjene amortizacione stope kao i u 2010. godini trošak amortizacije u 2011. godini bio bi za 705 hiljada BAM manji od troška iskazanog u Finansijskim izvještajima, a za isti iznos bi neto knjigovodstvena vrijednost imovine bila veća.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

4. Značajne računovodstvene procjene i prosudbe (nastavak)

f) Upredne finansijske informacije

Zbog postizanja konzistentnosti s objavama u tekućem izvještajnom periodu izvršene su određene reklasifikacije uporednih finansijskih informacija za 2010.godinu, kao što je objašnjeno u nastavku. Navedene reklasifikacije nemaju utjecaja na rezultat i kapital Banke.

Izvještaj o finansijskom položaju

- sredstva na tekućim računima kod drugih banaka u iznosu od 2.037 hiljada KM prebačena su iz „novčanih rezervi“ u „kredite i potraživanja od banaka“. Ova izmjena imala je uticaj i na izvještaj o novčanom toku kroz promjenu „stanja novca i ekvivalenata“ na 1. januara 2011.godine;
- ostala novčana sredstva – čekovi u stranoj valuti u iznosu od 26 hiljada KM prebačena su iz „novčanih rezervi“ u „obračunatu kamatu i ostalu aktivu“. Ova izmjena imala je uticaj i na izvještaj o novčanom toku kroz promjenu „stanja novca i ekvivalenata“ na 1. januara 2011. godine;
- obračunata potraživanja po dospeljoj kamati na prihodujući portfolio u iznosu od 1.634 hiljade KM prebačena su iz „obračunate kamate i ostale aktive“ u „kredite i potraživanja od komitenata“;
- naplaćena naknada za obradu kredita koja se prihoduje u skladu sa MRS 18 u iznosu od 2.515 hiljada KM prebačena je sa „obračunate kamate i ostalih obaveza“ na „kredite i potraživanja od komitenata“. Ova izmjena imala je uticaj na promjenu – smanjenje ukupne imovine i obaveza na kraju 2010. Godine;
- rezervisanja za potencijalne vanbilansne obaveze u iznosu od 570 hiljada KM prebačena su sa „rezervisanja za obaveze i troškove“ u „obračunatu kamatu i ostale obaveze“;
- za razliku od 2010. godine u 2011. godini Banka je odloženi porezi prikazani su u bruto iznosima, te je Banka u 2010.godini iskazala 2 hiljade KM odložene poreske imovine i 355 hiljada KM odložene poreske obaveze.

Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti

- prihodi po osnovu kupoprodaje valuta u iznosu od 2.142 hiljade KM prebačeni su sa „neto dobitaka od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha te kursnih razlika po preračunavanju monetarne imovine i obaveza“ u „prihode od naknada i provizija“;
- Neto gubitak od umanjenja vrijednosti i rezervisanja po osnovu potraživanja za kamate u iznosu od 180 hiljada KM prebačen je iz „neto gubitka od umanjenja vrijednosti i rezervisanja“ u „prihod od kamata“ te je za taj iznos umanjen kamatni prihod;
- ostali troškovi zaposlenih (regres, nakanad za prevoz, naknada za topli obrok i sl) u iznosu od 1.355 hiljada KM prebačeni su iz „ostalih troškova“ u „troškove zaposlenih“;
- Gubitak po osnovu otpremnina i jubilarnih nagrada u iznosu od 96 hiljada KM prebačen je iz „ostalih troškova“ u „troškove zaposlenih“.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

5. Izvještavanje po segmentima

Segmenti prepoznati za potrebe izvještavanja po segmentima uključuju:

1. „Maloprodaja“: podatke o fizičkim licima i malom preduzetništvu
2. „Korporativno bankarstvo“: velika i srednja preduzeća, državu i javni sektor
3. „Ulaganja“: Finansijska tržišta („MIB“) i Upravljanje aktivom i pasivom („ALM“) i
4. „Centralna jedinica“: kapital i rezerve, ulaganja u druga pravna lica i oslate vlasničke udjele te ostalu imovinu i obaveze koji nisu pridruženi drugim segmentima.

Izvještaji po segmentima pripremljeni su u skladu sa upravljačkim izvještajima.

Pri mjerenju poslovnih rezultata primjenjuju se interne cijene bazirane na specifičnim cijenama, primjerene valute i ročnosti sa ugrađenim dodatnim usklađivanjima.

Metodologija alokacija prihoda i troškova po segmentima je ista u obje prikazane godine.

Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti po segmentima

31. decembar 2011.	Stanovništvo '000 KM	Korporativno bankarstvo '000 KM	Ulaganja '000 KM	Centralna jedinica '000 KM	Ukupno '000 KM
Neto prihod od kamata	19.193	8.120	6.675	(2.169)	31.819
Neto prihod po osnovu naknada i provizija	8.334	4.175	(204)	(49)	12.256
Neto dobiti i gubici od finansijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, te kursnih razlika po preračunavanju monetarne imovine i obaveza	(1)	(1)	169	-	167
Neto dobiti od fiksne i finansijske imovine raspoložive za prodaju	-	-	-	35	35
Ostali prihodi iz poslovanja	-	-	(13)	39	26
Ukupno prihodi iz poslovanja	27.526	12.294	6.627	(2.144)	44.303
Troškovi poslovanja	(23.563)	(5.015)	(812)	-	(29.390)
Neto gubitak od umanjenja vrijednosti i rezervisanja	(4.579)	(962)	-	-	(5.541)
Rezultat segmenta	(616)	6.317	5.815	(2.144)	9.372
Porez na dobit	-	-	-	(1.171)	(1.171)
Neto dobit za godinu	(616)	6.317	5.815	(3.315)	8.201

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

5. Izvještavanje po segmentima (nastavak)

31. decembar 2010.	Malopro- daja '000 KM	Korporativno bankarstvo '000 KM	Ulaganja '000 KM	Centralna jedinica '000 KM	Ukupno '000 KM
Neto prihod od kamata	18.093	5.548	3.714	(1.723)	25.632
Neto prihod po osnovu naknada i provizija	7.576	3.124	(307)	-	10.393
Neto dobiti i gubici od finansijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, te kursnih razlika po preračunavanju monetarne imovine i obaveza	-	-	130	-	130
Neto dobiti od fiksne i finansijske imovine raspoložive za prodaju	-	-	-	114	114
Ostali prihodi iz poslovanja	-	-	-	549	549
Ukupno prihodi iz poslovanja	25.669	8.672	3.537	(1.060)	36.818
Troškovi poslovanja	(20.850)	(5.814)	(807)	(1.237)	(28.708)
Neto gubitak od umanjenja vrijednosti i rezervisanja	(2.092)	(4.917)	-	-	(7.009)
Rezultat segmenta	2.727	(2.059)	2.730	(2.297)	1.101
Porez na dobit	-	-	-	(723)	(723)
Neto dobit za godinu	2.727	(2.059)	2.730	(3.020)	378

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

5. Izvještavanje po segmentima (nastavak)

Izveštaj o finansijskom položaju po segmentima

31. decembar 2011.	Malopro- daja '000 KM	Korporativno bankarstvo '000 KM	Ulaganja '000 KM	Centralna jedinica '000 KM	Ukupno '000 KM
Aktiva po segmentima	338.424	241.527	72.438	50.855	703.244
Vlasnički udjeli	-	-	-	379	379
Odložena poreska imovina	-	-	-	19	19
Ukupna aktiva	338.424	241.527	72.438	51.253	703.642
Obaveze po segmentima	205.700	185.612	200.956	111.127	703.395
Odložena poreska obaveza	-	-	-	247	247
Ukupno obaveze i kapital	205.700	185.612	200.956	111.374	703.642

31. decembar 2010.	Malopro- daja '000 KM	Korporativno bankarstvo '000 KM	Ulaganja '000 KM	Centralna jedinica '000 KM	Ukupno '000 KM
Aktiva po segmentima	284.620	138.748	107.367	45.041	575.776
Vlasnički udjeli	-	-	-	352	352
Odložena poreska imovina	-	-	-	2	2
Ukupna aktiva	284.620	138.748	107.367	45.395	576.130
Obaveze po segmentima	208.028	209.568	78.737	79.442	575.775
Odložena poreska obaveza	-	-	-	355	355
Ukupno obaveze i kapital	208.028	209.568	78.737	79.797	576.130

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

6. Prihodi od kamata

a) Raščlanjivanje po izvorima:

	2011. '000 KM	2010. '000 KM
Fizička lica	26.237	23.800
Preduzeća i preduzetnici	12.620	12.263
Banke i bankarske institucije	507	559
Javni sektor	2.140	1.026
	41.504	37.648

b) Raščlanjivanje po bankarskim poslovima:

	2011. '000 KM	2010. '000 KM
Krediti komitentima	40.585	37.081
Plasmani i krediti bankama	203	162
Obavezna rezerva kod Centralne banke	261	397
Dužničke hartije od vrijednosti	455	8
	41.504	37.648

7. Rashodi od kamata

a) Raščlanjivanje po primaocima:

	2011. '000 KM	2010. '000 KM
Fizička lica	3.185	3.816
Preduzeća i preduzetnici	2.346	3.686
Banke i ostale finansijske institucije	2.620	1.575
Javni sektor	936	1.831
Ostale organizacije	598	1.108
	9.685	12.016

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

7. Rashodi od kamata (nastavak)

b) Raščlanjivanje po bankarskim poslovima:

	2011. '000 KM	2010. '000 KM
Tekući računi i depoziti fizičkih lica	3.185	3.816
Uzeti krediti	2.409	1.915
Tekući računi i depoziti preduzeća	1.831	3.868
Tekući računi i depoziti banaka	1.662	1.309
Ostali	598	1.108
	9.685	12.016

8. Prihodi od naknada i provizija

	2011. '000 KM	2010. '000 KM
Platni promet u zemlji	4.333	4.077
Poslovi platnog prometa s inostranstvom	1.546	1.284
Poslovi isplata deviznih penzija	1.357	1.465
Poslovi izdavanja garancija i drugih jemstava	1.385	902
Kartično poslovanje	745	632
Naknade po osnovu kredita	453	517
Poslovi kupoprodaje efektive i deviza	2.894	2.273
Ostalo	524	449
	13.237	11.599

9. Rashodi od naknada i provizija

	2011. '000 KM	2010. '000 KM
Platni promet u zemlji	153	148
Platni promet s inostranstvom	61	56
Primljene garancije i jemstva	26	148
Kartično poslovanje	523	423
Poslovi sa efektivom	109	240
Naknade po poslovima kredita	41	165
Ostalo	68	26
	981	1.206

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

10. Neto dobiti od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha te kursnih razlika po preračunavanju monetarne imovine i obaveza

	2011. '000 KM	2010. '000 KM
Pozitivne nerealizovane kursne razlike	31.593	29.077
Negativne nerealizovane kursne razlike	(31.426)	(28.947)
Neto dobiti od finansijskih instrumenta po fer vrijednosti	-	-
	<u>167</u>	<u>130</u>

11. Neto dobiti od finansijske imovine

	2011. '000 KM	2010. '000 KM
Neto dobiti po osnovu finansijske imovine raspoložive za prodaju	35	114
	<u> </u>	<u> </u>

12. Troškovi zaposlenih

	2011. '000 KM	2010. '000 KM
Neto plata	6.564	6.571
Doprinosi na plate i naknade	3.712	3.239
Porez na plate i naknade	731	459
	<u>11.007</u>	<u>10.269</u>
Ostali troškovi zaposlenih	<u>2.179</u>	<u>1.451</u>
Ukupno troškovi zaposlenih	<u>13.186</u>	<u>11.720</u>

Troškovi zaposlenih uključuju i doprinose za penzijsko i invalidsko osiguranje isplaćene u 2011. godini u iznosu od 2.013 hiljada KM (2010.: 2.025 hiljada KM).

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

13. Ostali troškovi

	2011.	2010.
	'000 KM	'000 KM
Rezervisanja za obaveze i troškove	-	1.082
Troškovi materijala	967	971
Troškovi proizvodnih usluga	2.908	3.070
Nematerijalni troškovi	5.674	5.646
Troškovi ostalih poreza i doprinosa	662	614
Ostali operativni troškovi	78	305
	10.289	11.688

14. Neto gubitak od umanjenja vrijednosti i rezervisanja

	2011.	2010.
	'000 KM	'000 KM
Kredit i potraživanja od komitenata (bilješka 19)	5.558	6.803
Ostala aktiva (bilješka 23)	26	104
Vanbilansne pozicije (bilješka 26)	(43)	102
	5.541	7.009

15. Porez na dobit

Porez na dobit priznat u bilansu uspjeha sadržava tekući i odloženi porez.

a) Troškovi poreza na dobit priznati u bilansu uspjeha

	2011.	2010.
	'000 KM	'000 KM
Tekući porez na dobit	1.282	704
Neto odloženi porez na dobit (bilješka 28)	(111)	19
Ukupno	1.171	723

b) Usaglašavanje poreza na dobit

	2011.	2010.
	'000 KM	'000 KM
Dobit prije oporezivanja	9.372	1.101
Porez na dobit obračunat po stopi od 10%	937	110
Umanjenje poreza za isključene prihode	(106)	(73)
Porezno nepriznati troškovi od umanjenja vrijednosti kredita i ostale imovine te ostali troškovi	596	827
Poresko priznato umanjeње vrijednosti kredita i ostale imovine (20% od usklađene poreske osnovice)	(256)	(141)
Porez na dobit	1.171	723
Prosječna efektivna stopa poreza na dobit	12,5%	65,7%

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

15. Porez na dobit (nastavak)

Poreski propisi određuju da se za potrebe obračuna poreske osnovice, kao poresko priznat trošak umanjena vrijednosti za kredite i ostalu imovinu uzima najviše 20% od usklađene poreske osnovice (rezultat za period), koja predstavlja razliku između usklađenih prihoda i rashoda prije efekta umanjena vrijednosti kredita i ostale imovine.

Poreske obaveze Banke su navedene u poreskim prijavama Banke i prihvaćene su kao takve, ali mogu biti predmet kontrole poreskih vlasti u periodu od pet godina nakon njihovog prihvatanja. Uprava Banke nije upoznata sa bilo kakvim okolnostima koje bi mogle dovesti do potencijalne materijalne odgovornosti u tom pogledu.

16. Novčane rezerve

	2011. '000 KM	2010. '000 KM
Gotovina u domaćoj valuti	7.210	7.452
Sredstva kod Centralne banke-žiro račun	10.024	28.910
Gotovina u stranoj valuti	4.778	4.087
	<u>22.012</u>	<u>40.449</u>

Iznos novčanih rezervi predstavlja i novac i ekvivalente novca za potrebe sastavljanja izvještaja o novčanom toku.

17. Obavezna rezerva kod Centralne banke

	2011. '000 KM	2010. '000 KM
Obavezna rezerva kod Centralne banke u domaćoj valuti	<u>32.216</u>	<u>47.974</u>

Centralna banka Bosne i Hercegovine („Centralna banka“) je za banke u BiH propisala način obračuna i održavanja obavezne rezerve, te visinu i način plaćanja naknade za iznos obavezne rezerve i iznos sredstava na računu kod Centralne banke preko obavezne rezerve.

Osnovicu za izračun obavezne rezerve predstavlja prosječno stanje depozita i pozajmljenih sredstava u KM i stranim valutama (izraženim u KM obračunatoj prema kursnoj listi Centralne banke koja je važila u vrijeme trajanja obračunskog perioda).

U osnovicu za obračun obavezne rezerve ne ulaze:

- pozajmljena sredstva koja banke posude od nerezidenata,
- depoziti i krediti vlada i entiteta (rezidenata) namijenjeni za razvojne projekte.

Banka je obavezna držati na računu rezervi kod Centralne banke najmanje 10% (2010: 14%) na depozite i pozajmljena sredstva sa ugovorenim rokom dospelja do jedne godine, a 7% na depozite i pozajmljena sredstva sa ugovorenim rokom dospelja preko jedne godine.

Centralna banka obračunava kamatu na sredstva kako slijedi:

- na iznos obavezne rezerve 70% od stope koja se utvrđuje na osnovu ponderisanog prosjeka kamatnih stopa koje je u istom periodu na tržištu ostvarila CB BiH na depozite investirane do mjesec dana (u 2011.ova stopa se kretala od 0,11% do 1,22%).
- na iznos sredstava iznad obavezne rezerve 90% od stope koja se utvrđuje na osnovu ponderisanog prosjeka kamatnih stopa koje je u istom periodu na tržištu ostvarila CB BiH na depozite investirane do mjesec dana (u 2011.ova stopa se kretala od 0,14% do 1,22%).

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

18. Krediti i potraživanja od banaka

	2011. '000 KM	2010. '000 KM
Dospijeće do 30 dana		
- plasmani stranim banakama	38.126	29.289
- plasmani domaćim banakama	2	-
	<u>38.128</u>	<u>29.289</u>
Dospijeće preko 30 dana		
- plasmani domaćim banakama	-	1.193
	<u>38.128</u>	<u>30.482</u>

Unutar kredita i potraživanja od banaka 36.960 hiljada KM (2010.: 12.069 hiljada KM) odnosi se na kredite i potraživanja od povezanih lica.

19. Krediti i potraživanja od komitenata

a) Raščlanjivanje po poslovima

	2011. '000 KM	2010. '000 KM
Pravna lica		
- u KM	136.739	64.188
- u stranoj valuti	123.667	132.814
- sa valutnom klauzulom	13.804	9.240
Ukupno bruto	<u>274.210</u>	<u>206.242</u>
Rezervisanje za umanjenje vrijednosti	(23.668)	(20.596)
	<u>250.542</u>	<u>185.646</u>
Fizička lica		
- u KM	129.724	43.865
- u stranoj valuti	111	118
- sa valutnom klauzulom	177.741	213.804
Ukupno bruto	<u>307.576</u>	<u>257.787</u>
Rezervisanje za umanjenje vrijednosti	(20.992)	(19.139)
	<u>286.584</u>	<u>238.648</u>
Neto krediti	<u>537.126</u>	<u>424.294</u>
Dospjela potraživanja po kamati	1.600	1.542
Naplaćena neprihodovana naknada	(4.266)	(2.515)
Kredit i potraživanja od komitenata	<u>534.460</u>	<u>423.321</u>

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

19. Krediti i potraživanja od komitenata (nastavak)

b) Kretanje u rezervisanjima za umanjenje vrijednosti kredita i potraživanja

	Kredit pravna lica '000 KM	Kredit stanovništva '000 KM	Ukupno krediti '000 KM
Stanje na dan 1. januara 2010.	18.242	18.169	36.411
Neto gubitak u bilansu uspjeha (bilješka 14)	5.259	1.544	6.803
Otpisi	(2.905)	(574)	(3.479)
Stanje na dan 31. decembra 2010.	20.596	19.139	39.735
Neto gubitak u bilansu uspjeha (bilješka 14)	3.697	1.861	5.558
Otpisi	(625)	(8)	(633)
Stanje na dan 31. decembra 2011.	23.668	20.992	44.660

c) Geografska koncentracija kreditnog rizika

Geografska koncentracija rizika portfelja kredita najviše se odnosi na regiju Bosne i Hercegovine. Geografska koncentracija u bruto iznosima bilansne izloženosti je kako slijedi:

	Bosna i Hercegovina	OECD zemlje	Ne-OECD zemlje	Ukupno
31. decembar 2011.				
Kredit fizičkim licima	307.576	-	-	307.576
Kredit pravnim licima	274.210	-	-	274.210
Ukupno	581.786	-	-	581.786
31. decembar 2010.				
Kredit fizičkim licima	257.633	154	-	257.787
Kredit pravnim licima	206.242	-	-	206.242
Ukupno	463.875	154	-	464.029

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

19. Krediti i potraživanja od komitenata (nastavak)

d) Koncentracija kreditnog rizika po privrednim granama

Kreditni portfolio Banke na dan 31. decembra 2011. analiziran je prema privrednim granama u sljedećoj tabeli:

	2011. '000 KM	2010. '000 KM
Pravna lica		
Rudarstvo i energetika	12.913	12.092
Poljoprivreda	19.559	14.013
Građevinarstvo	16.522	12.009
Industrija	48.576	45.263
Trgovina	140.338	87.159
Usluge	1.594	9.076
Saobraćaj	9.757	8.524
Finansije	1.450	2.730
Ostali	23.501	15.376
	274.210	206.242
 Fizička lica	 307.576	 257.787
Ukupno bruto krediti	581.786	464.029
 Rezervisanja za umanjenje vrijednosti	 (44.660)	 (39.735)
 Ukupno neto krediti	 537.126	 424.294

Struktura kreditnog portfolia se redovno nadgleda od strane sektora za Upravljanjem rizikom u cilju prepoznavanja mogućih događaja koji bi mogli imati veliki uticaj na kreditni portfolio (uobičajni rizični faktori) i ukoliko je potrebno ublažiti izloženost banke prema određenim sektorima u ekonomiji.

20. Finansijska imovina

20. a) Finansijska imovina raspoloživa za prodaju

	2011. '000 KM	2010. '000 KM
<i>Vlasničke hartije od vrijednosti, kotirane</i>		
Dunav osiguranje a.d. Banja Luka	19	19
Krajina Osiguranje d.d. Banja Luka	14	28
 <i>Dužničke hartije od vrijednosti, kotirane</i>		
Obveznice Grada Banja Luka	-	100
Obveznice Opštine Šamac	10	10
Obveznice RS emitovane javnom ponudom	45.130	-
Obveznice RS za verifikovanu staru deviznu štednju	2.092	-
 Ukupno kotirane hartije od vrijednosti	 47.265	 157

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

20. Finansijska imovina (nastavak)

20. a) Finansijska imovina raspoloživa za prodaju (nastavak)

	2011. '000 KM	2010. '000 KM
<i>Nekotirane vlasničke hartije od vrijednosti</i>		
"BLB export-import" d.o.o., Banja Luka	-	84
Banjalučka berza a.d., Banja Luka	237	167
Centralni registar hartija od vrijednosti	101	46
SWIFT	8	8
	<u>346</u>	<u>305</u>
Ukupno finansijska imovina raspoloživa za prodaju	<u>47.611</u>	<u>462</u>

Na dan 31. decembra 2011. godine, rezerva fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju iznosila je 156 hiljada KM, odnosno 141 hiljada KM neto od odloženog poreza (31. decembra 2010. godine: 16 hiljada KM, odnosno 14 hiljada KM neto od odloženog poreza) i ista je formirana na teret rezervi za fer vrijednost unutar kapitala.

Na dan 31. decembra 2011. učešće veće od 10% u ukupnom kapitalu drugog pravnog lica Banka ima u Preduzeću "BLB export-import" d.o.o., Banja Luka i ono iznosi 49%.

Pregled finansijske imovine raspoložive za prodaju prema razinama fer vrijednosti

Pregled finansijske imovine raspoložive za prodaju, (osim vlasničkih hartija od vrijednosti koje se vode po trošku smanjenja za eventualno umanjeње vrijednosti) prema nivoima fer vrijednosti prikazan je u tabeli u nastavku. Banka koristi sljedeću hijerarhiju mjerenja fer vrijednosti koja odražava značajnost inputa korištenih prilikom mjerenja fer vrijednosti:

- Nivo 1: Fer vrijednost finansijskih instrumenata temelji se na njihovim kotiranim tržišnim cijenama dostupnim na aktivnom tržištu.
- Nivo 2: Fer vrijednost finansijskih instrumenata procjenjuje se primjenom tehnika procjene na temelju tržišno dostupnih inputa, bilo direktnih (na primjer cijene) ili indirektnih (na primjer izvedenih iz cijena).
- Nivo 3: Fer vrijednost finansijskih instrumenata procjenjuje se primjenom tehnika procjene koje se ne temelje na tržišno dostupnim inputima.

	Nivo 1 '000 KM	Nivo 2 '000 KM	Nivo 3 '000 KM	Ukupno '000 KM
31. decembar 2011.				
Obveznice Opštine Šamac	-	-	10	10
Obveznice RS emitovane javnom ponudom	-	45.130	-	45.130
Obveznice RS za verifikovanu staru deviznu štednju	-	2.092	-	2.092
Ukupno	<u>-</u>	<u>47.222</u>	<u>10</u>	<u>47.232</u>
31. decembar 2010.				
Obveznice Grada Banja Luka	-	-	100	100
Obveznice Opštine Šamac	-	-	10	10
Ukupno	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>110</u>	<u>110</u>

Tokom godine, niti u 2010. godini, nije bilo transfere finansijske imovine raspoložive za prodaju između pojedinih nivoa fer vrijednosti.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

20. Finansijska imovina (nastavak)

20. b) Finansijska imovina koja se drži do dospeljeća

	2011. '000 KM	2010. '000 KM
Obveznice Atlantik doo Banja Luka, kotirane	200	-
Ukupno finansijska imovina koja se drži do dospeljeća	200	-

20. c) Finansijska imovina i obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha

	2011. '000 KM	2011. '000 KM	2010. '000 KM	2010. '000 KM
	Nominalni iznos	Fer vrijednost	Nominalni iznos	Fer vrijednost
Valutni swap	26.757	-	18.580	-

Valutni swap odnosi se na KM/EUR transakciju čija je fer vrijednost s obzirom na fiksni kurs i valutni odbor nula.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

21. Nekretnine i oprema

	Građevinski objekti i zemljište '000 KM	Oprema i ostala sredstva '000 KM	Ulaganja u tuđa osnovna sredstva '000 KM	Investicije u toku '000 KM	Ukupno nekretnine i oprema '000 KM
Nabavna ili procijenjena vrijednost					
Stanje na dan 1. januara 2011.	26.653	16.034	1.638	357	44.682
Povećanja	-	-	-	691	691
Prenosi	-	724	7	(731)	-
Prodaja i otpisi	(13)	(601)	-	-	(614)
Stanje na dan 31. decembra 2011.	26.640	16.157	1.645	317	44.759
Ispravka vrijednosti					
Stanje na dan 1. januara 2011.	10.367	11.098	732	-	22.197
Amortizacija	499	2.857	653	-	4.009
Prodaja i otpisi	-	(539)	(1)	-	(540)
Stanje na dan 31. decembra 2011.	10.866	13.416	1.384	-	25.666
Neto knjigovodstvena vrijednost:					
Stanje na dan 1. januara 2011.	16.286	4.936	906	357	22.485
Stanje na dan 31. decembra 2011.	15.774	2.741	261	317	19.093

Investicije u toku na dan 31. decembra 2011. odnose se na opremu koja još nije stavljena u upotrebu.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

21. Nekretnine i oprema (nastavak)

	Građevinski objekti i zemljište '000 KM	Oprema i ostala sredstva '000 KM	Ulaganja u tuđa osnovna sredstva '000 KM	Investicije u toku '000 KM	Ukupno nekretnine i oprema '000 KM
Nabavna ili procijenjena vrijednost					
Stanje na dan 1. januara 2010.	26.604	15.318	1.931	1.069	44.922
Povećanja	-	-	-	604	604
Prenosi	124	1.164	28	(1.316)	-
Prodaja i otpisi	(75)	(448)	(321)	-	(844)
Stanje na dan 31. decembra 2010.	26.653	16.034	1.638	357	44.682
Ispravka vrijednosti					
Stanje na dan 1. januara 2010.	9.982	9.777	790	-	20.549
Amortizacija	389	1.732	188	-	2.309
Prodaja i otpisi	(4)	(411)	(246)	-	(661)
Stanje na dan 31. decembra 2010.	10.367	11.098	732	-	22.197
Neto knjigovodstvena vrijednost:					
Stanje na dan 1. januara 2010.	16.622	5.541	1.141	1.069	24.373
Stanje na dan 31. decembra 2010.	16.286	4.936	906	357	22.485

Investicije u toku na dan 31. decembra 2010. odnose se na opremu koja još nije stavljena u upotrebu.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

22. Nematerijalna imovina

	Softver '000 KM	Ostalo '000 KM	Investicije nematerijalne imovine u toku '000 KM	Ukupno nematerijalna imovina '000 KM
Nabavna vrijednost				
Stanje na dan 1. januara 2011.	12.835	2.948	202	15.985
Povećanja		319	738	1.057
Prenosi	758	167	(925)	-
Stanje na dan 31. decembra 2011.	13.593	3.434	15	17.042
Ispravka vrijednosti				
Stanje na dan 1. januara 2011.	7.523	2.284	-	9.807
Amortizacija	876	1.030	-	1.906
Stanje na dan 31. decembra 2011.	8.399	3.314	-	11.713
Neto knjigovodstvena vrijednost:				
1. januara 2011.	5.312	664	202	6.178
31. decembra 2011.	5.194	120	15	5.329

Investicije u toku na dan 31. decembra 2011. odnose se na softver i ostalu nematerijalnu imovinu koja još nisu stavljena u upotrebu.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

22. Nematerijalna imovina (nastavak)

	Softver '000 KM	Ostalo '000 KM	Investicije nematerijalne imovine u toku '000 KM	Ukupno nematerijalna imovina '000 KM
Nabavna vrijednost				
Stanje na dan 1. januara 2010.	12.605	2.868	-	15.473
Povećanja	-	-	512	512
Prenosi	230	80	(310)	-
Stanje na dan 31. decembra 2010.	12.835	2.948	202	15.985
Ispravka vrijednosti				
Stanje na dan 1. januara 2010.	4.946	1.870	-	6.816
Amortizacija	2.577	414	-	2.991
Stanje na dan 31. decembra 2010.	7.523	2.284	-	9.807
Neto knjigovodstvena vrijednost:				
1. januara 2010.	7.659	998	-	8.657
31. decembra 2010.	5.312	664	202	6.178

Investicije u toku na dan 31. decembra 2010. odnose se na softver i ostalu nematerijalnu imovinu koja još nisu stavljena u upotrebu.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

23. Obračunata kamata i ostala aktiva

	2011. '000 KM	2010. '000 KM
Nedospjela kamata	490	195
Potraživanja za naknadu u domaćoj valuti	115	139
Ostala potraživanja	4.813	5.245
Ispravka vrijednosti	(844)	(802)
Ukupno obračunata kamata i ostala aktiva	4.574	4.777

Kretanje umanjenja vrijednosti ostale aktive:

	Ukupno '000 KM
Stanje na dan 1. januara 2010.	1.089
Neto gubitak u bilansu uspjeha (bilješka 14)	104
Otpisi	(391)
Stanje na dan 31. decembra 2010.	802
Neto gubitak u bilansu uspjeha (bilješka 14)	26
Otpisi i prenosi	16
Stanje na dan 31. decembra 2011.	844

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

24. Depoziti i krediti od banaka

	2011. '000 KM	2010. '000 KM
Depoziti po viđenju		
- u KM	12	171
- u stranoj valuti	17	14
	<u>29</u>	<u>185</u>
Oročeni depoziti		
- u KM	38.080	90
- u stranoj valuti	132.214	50.852
	<u>170.294</u>	<u>50.942</u>
Ukupno depoziti	<u>170.323</u>	<u>51.127</u>
Uzeti krediti		
- Fond za italijansko učešće u stabilizaciji, rekonstrukciji i razvoju Balkana -"MCI Fond"	817	912
- Evropska investiciona banka	23.547	20.390
Ukupno uzeti krediti	<u>24.364</u>	<u>21.302</u>
Ukupno depoziti i krediti od banaka	<u>194.687</u>	<u>72.429</u>

Unutar depozita i kredita od banaka 170.214 hiljada KM (2010.: 50.916 hiljada KM) odnosi se na kredite i potraživanja od povezanih lica.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

25. Depoziti i krediti od komitenata

	2011. '000 KM	2010. '000 KM
Pravna lica i preduzetnici		
Depoziti po viđenju		
- u KM	109.031	98.073
- u stranoj valuti	21.288	17.351
	130.319	115.424
Oročeni depoziti		
- u KM	5.276	844
- sa valutnom klauzulom	12.592	30.996
- u stranoj valuti	9.805	40.310
	27.673	72.150
Ukupno depoziti pravnih lica i preduzetnika	157.992	187.574
Fizička lica		
Depoziti po viđenju		
- u KM	78.580	60.344
- u stranoj valuti	28.426	34.439
	107.006	94.783
Oročeni depoziti		
- u KM	9.168	8.134
- sa valutnom klauzulom	-	602
- u stranoj valuti	63.962	75.602
	73.130	84.338
Ukupno depoziti fizičkih lica	180.136	179.121
Ukupno depoziti	338.128	366.695
Uzeti krediti od komitenata		
- Fond stanovanja Republike Srpske	29.808	28.900
- Fonda za razvoj istočnog dijela Republike Srpske	6.445	5.464
- Fonda za razvoj i zapošljavanje Republike Srpske	23.200	22.845
Ukupno uzeti krediti od komitenata	59.453	57.209
Ukupno depoziti i krediti od komitenata	397.581	423.904

Unutar depozita i kredita od komitenata 513 hiljada KM (2010.: 469 hiljada KM) odnosi se na kredite i potraživanja od povezanih lica.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

26. Obračunata kamata i ostale obaveze

	2011. '000 KM	2010. '000 KM
Obračunata kamata	1.837	2.876
Obaveze prema zaposlenim	780	234
Obaveze prema dobavljačima	2.278	516
Rezervisanja za vanbilansne potencijalne obaveze	527	570
Ostale obaveze	4.244	2.379
	9.666	6.575

Trošak rezervisanja za vanbilansnu izloženost priznaje se kroz neto gubitak od umanjenja vrijednosti i rezervisanja u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti (bilješka 14).

Kretanje rezervisanja za vanbilansne potencijalne obaveze:

	Ukupno '000 KM
Stanje na dan 1. januara 2010.	469
Neto gubitak u bilansu uspjeha (bilješka 14)	102
Otpisi	(1)
Stanje na dan 31. decembra 2010.	570
Neto dobitak u bilansu uspjeha (bilješka 14)	(43)
Stanje na dan 31. decembra 2011.	527

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

27. Rezervisanja za obaveze i troškove

	2011. '000 KM	2010. '000 KM
Rezervisanja za otpremnine	517	472
Rezervisanja za jubilarne nagrade	198	143
Rezervisanja za sudske sporove	1.080	1.205
	<u>1.795</u>	<u>1.820</u>

Kretanje rezervisanja za obaveze i troškove

	Sudski sporovi '000 KM	Jubilarne nagrade '000 KM	Otpremnine '000 KM	Ukupno '000 KM
Stanje na dan 1. januara 2010.	238	83	436	757
Neto gubitak/(dobitak) u bilansu uspjeha	1.082	60	36	1.178
Rezervisanja iskorištena tokom perioda i prenos	(115)	-	-	(115)
Stanje na dan 31. decembra 2010.	<u>1.205</u>	<u>143</u>	<u>472</u>	<u>1.820</u>
Neto gubitak/(dobitak) u bilansu spjeha	-	32	45	77
Rezervisanja iskorištena tokom perioda i prenos	(125)	23	-	(102)
Stanje na dan 31. decembra 2011.	<u>1.080</u>	<u>198</u>	<u>517</u>	<u>1.795</u>

Gubitak/dobitak od rezervisanja po sudskim sporovima priznaje se kroz ostale troškove (bilješka 13), a gubitak/dobitak po osnovu otpremnina i jubilarnih nagrada kroz troškove zaposlenih (bilješka 12).

28. Neto odložena poreska obaveza

Odloženi porezi su obračunati na privremene razlike po bilansnoj metodi korištenjem zakonske porezne stope od 10 % (2010.: 10%). Promjene privremenih razlika i dijelova odložene poreske obaveze u kapitalu i rezervama odnosno bilansu uspjeha su prikazani kako slijedi:

	2011. '000 KM	2010. '000 KM
Odložena poreska imovina		
Rezerva fer vrijednosti	19	2
Odložena poreska obaveza		
Rezerva fer vrijednosti	(3)	-
Revalorizaciona rezerva	(244)	(244)
Odložena poreska obaveza po osnovu razlike u stopama amortizacije	-	(111)
Neto odložena poreska obaveza	<u>(228)</u>	<u>(353)</u>

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

28. Neto odložena poreska obaveza (nastavak)

Kretanje u odloženoj poreskoj obavezi je kako slijedi:

	Odložena poreska imovina	Odložena poreska obaveza	Neto odložena poreska obaveza
	'000 KM	'000 KM	'000 KM
Stanje na dan 01. januara 2010.	(8)	(336)	(344)
Povećanje terećeno u bilansu uspjeha (bilješka 15)	-	(19)	(19)
Promjene u fer vrijednosti i prodaja finansijske imovine raspoložive za prodaju priznate u kapitalu i rezervama	10	-	10
Stanje na dan 31. decembra 2010.	2	(355)	(353)
Stanje na dan 01. januara 2011.	2	(355)	(353)
Ukidanje odložene poreske obaveze po osnovu razlike u stopama amortizacije kroz bilans uspjeha (bilješka 15)	-	111	111
Promjene u fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju priznate u kapitalu i rezervama	17	(3)	14
Stanje na dan 31. decembra 2011.	19	(247)	(228)

29. Akcionarski kapital

	Redovne akcije '000 KM
Stanje na dan 1. januara 2010.	62.054
Stanje na dan 31. decembra 2010.	62.054
Povećanje akcionarskog kapitala putem 8.emisije akcija privatnom ponudom	20.001
Stanje na dan 31. decembra 2011.	82.055
Nominalna vrijednost (KM)	700
Broj akcija	117.221

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

29. Akcionarski kapital (nastavak)

Akcionare Banke na dan 31. decembra 2011. godine čine 104 domaća i strana pravna i fizička lica. Sljedeći akcionari imaju više od 1% akcija na datum izvještaja:

	% učešća
Bank Austria Creditanstalt AG, Beč	92,92%
Akcijski fond Republike Srpske	1,46%
ZIF Kristal invest fond a.d. Banja Luka	1,08%
	95,46%
Ostali	4,54%
	100,00%

Krajnji vlasnik Banke je Unicredit S.p.A., italijanska banka sa sjedištem u Milanu.

Niko od članova Nadzornog odbora, Odbora za reviziju i Uprave na dan 31. decembra 2011. godine ne posjeduje akcije Banke.

30. Zarada po akciji

	2011.	2010.
Ukupan broj akcija	117.221	88.649
Prosječan ponderisani broj akcija	102.935	88.649
Neto dobit u 000 KM	8.201	378
Obična i razrijeđena zarada po akciji u KM	79,67	4,26

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

31. Potencijalne i preuzete obaveze

	2011. '000 KM	2010. '000 KM
Činidbene garancije:		
- u KM	14.484	14.491
- u stranoj valuti	967	450
Ostale garancije:		
- u KM	6.721	8.173
- u stranoj valuti	2.725	2.293
Potencijalne obaveze po osnovu nepovučenih kredita i garancija:		
- u KM	36.156	33.861
- u stranoj valuti	13.961	3.721
Akreditivi u stranoj valuti	372	1.785
Ukupno	75.386	64.774

Na dan 31. decembra 2011.godine, rezervacija za potencijalne gubitke za preuzete potencijalne obaveze iznosila je 527 hiljada KM (2010.: 570 hiljada KM). Kretanje u rezervaciji prikazano je u bilješci 26.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

32. Transakcije sa povezanim licima

Banka je članica UniCredit Grupe. Najveći akcionar Banke je UniCredit Bank Austria AG Beč sa 92,92% (2010.: 90,92%). Od malih akcionara ni jedan nema učešće u kapitalu Banke preko 5%.

Banka smatra da su joj direktno povezana lica njezini ključni akcionari i njihove podružnice; pridružena društva Banke; članovi Nadzornog odbora, članovi Uprave i drugo visoko rukovodstvo Banke (zajedno „ključno rukovodstvo“); članovi porodice užeg rukovodstva te pravna lica koja su pod kontrolom ili značajnim uticajem ključnog rukovodstva i članova njihovih užih porodica.

Transakcije s povezanim licima su dio redovnog poslovanja Banke.

Iznosi imovine i obaveza sa članicam UniCredit Grupe su kako slijedi:

	2011. '000 KM	2010. '000 KM
Imovina:		
<i>Devizni računi po viđenju:</i>		
- Unicredit Bank Austria AG Beč	588	792
- Unicreditbank Srbija A.D. Beograd	2	27
- Zagrebačka banka d.d., Zagreb	345	194
- Hypo Vereinsbank AG – (HVB)	1.003	23
- Unicredito Italiano SpA Milano	103	59
- Unicredit Bank d.d. Mostar	2	2
	2.043	1.097
<i>Kratkoročno oročeni depoziti:</i>		
- Unicredit Bank Austria AG Beč	34.917	9.779
- Unicredit Bank d.d. Mostar	-	1.193
	34.917	10.972
Ukupno imovina	36.960	12.069
Obaveze:		
<i>Kratkoročni depoziti:</i>		
- Unicredit Bank Austria AG Beč	132.214	50.856
- UniCredit d.d. Mostar	38.000	-
<i>Dobavljači:</i>		
- Bank Austria Global Information – BAGIS, Beč	-	60
Ukupno obaveze	170.214	50.916
Neto obaveze	(133.254)	(38.847)

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

32. Transakcije sa povezanim licima (nastavak)

Iznosi prihoda i troškova sa povezanim licima su kako slijedi:

	2011. '000 KM	2010. '000 KM
Pozicije uključene u bilans uspjeha:		
Prihodi od kamata:		
-Unicredit Bank Austria AG Beč	167	85
-UniCredit bank d.d., Mostar	6	6
Ukupno prihodi od kamata	173	91
Prihodi po osnovu naknada i provizija:		
-Unicredit Bank Austria AG Beč	69	16
-Zagrebačka banka d.d., Zagreb	-	1
Ukupno prihodi po osnovu naknada i provizija	69	17
Rashodi od kamata:		
-Unicredit Bank Austria AG Beč	1.498	1 310
-Unicredit bank d.d. Mostar	481	-
Ukupno rashodi od kamata	1.979	1.310
Rashodi po osnovu naknada i provizija:		
-Unicredit Bank Austria AG Beč	71	128
-Unicredit Italiano SPA Milano	2	2
-Zagrebačka banka d.d., Zagreb	2	3
-UniCredit bank d.d. Mostar	41	82
Ukupno rashodi po osnovu naknada i provizija	116	215
Troškovi održavanja softvera:		
-BTS – Banking Transaction services s.r.o., Prag	75	84
-UGIS -Wawe), Beč	675	627
-IT, Beč	-	57
-Bank Austria Glogal Information – BAGIS, Beč	725	647
Ukupno troškovi održavanja softvera	1.475	1.415
Nezo troškovi	(3.328)	(2.832)

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

32. Transakcije sa povezanim licima (nastavak)

Plate i naknade isplaćene članovima Nadzornog odbora, Uprave i ostalom ključnom rukovodstvu su kako slijedi:

	2011. '000 KM	2010. '000 KM
Nadzorni odbor	-	-
Uprava		
- Bruto plate	554	581
- Bonusi	-	112
- Otpremnina		169
Ukupno Uprava	554	862
Ostalo ključno rukovodstvo		
- Bruto plate	1.094	902
- Bonusi	-	188
Ukupno ostalo ključno rukovodstvo	1.094	1.090

Kredit i depoziti, te prihodi i rashodi po kreditima i depozitima članova Nadzornog odbora, Uprave i ostalog ključnog rukovodstva su kako slijedi:

	2011. '000 KM	2010. '000 KM
Nadzorni odbor	-	-
Uprava		
- Krediti na dan 31. Decembra	-	2
- <i>Kamatni prihod za godinu koja završava 31 Decembra</i>	-	-
Decembra		
- Depoziti na dan 31. Decembra	92	73
- <i>Kamatni rashod za godinu koja završava 31 Decembra</i>	2	1
Ostalo ključno rukovodstvo		
- Krediti na dan 31. Decembra	689	496
- <i>Kamatni prihod za godinu koja završava 31 Decembra</i>	48	34
- Depoziti na dan 31. Decembra	421	396
- <i>Kamatni rashod za godinu koja završava 31 Decembra</i>	4	3
Ukupono Uprava i ključno rukovodstvo	1.648	1.952

U ostalo ključno rukovodstvo uključen je 21 radnik Banke (2010: 19 radnika Banke).

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

33. Upravljanje rizicima

Upravljanje rizicima koje Banka preuzima u poslovnim aktivnostima provodi se kroz sistem strategija, politika, programa, procedura rada i utvrđenih limita, koji se kontinuirano nadograđuju u skladu sa promjenama u zakonskoj regulativi, promjenama poslovnih aktivnosti zasnovanim na tržišnim kretanjima i razvoju novih proizvoda, kao i kroz usvajanje standarda UniCredit Grupe („Grupa“) u pogledu upravljanja rizicima. Na nivou Grupe djeluje cjelokupan sistem upravljanja rizicima zasnovan na definisanom apetitu za rizik, strategijama rizika i operativnim politikama i procedurama te postavljenim limitima rizika.

Nadzorni odbor i Uprava Banke propisuje načela cjelokupnog upravljanja rizicima, te donose strategije rizika i interne akte koji pokrivaju to područje poslovanja. Banka zbog zahtjeva Grupe ima implementiran standardni pristup međunarodnom standardu Basel II, i to putem IT platforme, koja je usklađena sa zahtjevima tog standarda.

Upravljanje rizicima organizovano je kroz organizacione jedinice, a koje su u nadležnosti Glavnog direktora upravljanja rizicima:

1. Odobrovanje kreditnog rizika odgovorno između ostalog i za sprečavanje kreditnih prevara
2. Monitoring kreditnog rizika
3. Upravljanje specijalnim plasmanima
4. Kontroling rizika s funkcijom upravljanja instrumentima osiguranja
5. Upravljanje tržišnim rizicima
6. Upravljanje operativnim rizicima

U okviru Upravljanja specijalnim plasmanima egzistiraju tri odjeljenja: Restrukturiranje, Upravljanje lošim plasmanima i Centar za naplatu potraživanja Maloprodaje.

Najznačajnije vrste rizika kojima je Banka izložena su kreditni rizik, tržišni rizici i operativni rizik.

33.1. Kreditni rizik

Banka je izložena kreditnom riziku koji se može definisati kao mogućnost da dužnik ne ispunji svoje obaveze po ugovorima o kreditiranju, što rezultira finansijskim gubitkom za Banku. Preuzimanje kreditnog rizika regulisano je specifičnim pravilima i principima koja je definisala Grupa za područja kreditnih strategija, politika, razvoja modela, koncentracije rizika, uvođenja novih proizvoda, monitoringa i izvještavanja. Izloženošću kreditnom riziku se upravlja u skladu sa važećim strategijama i politikama Banke, kao i drugim internim aktima propisanim od strane Nadzornog odbora i Uprave Banke. Strategijama kreditnog rizika definisani su glavni strateški ciljevi, te određeni limiti u preuzimanju kreditnog rizika u poslovanju sa svim segmentima klijenata.

Opšti principi i pravila upravljanja kreditnim rizikom utvrdila je Grupa Opštom kreditnom politikom, a Banka ih primjenjuje u svom poslovanju u skladu sa zahtjevima regulatora i grupnim standardima i najboljom praksom. Opšta pravila i principi detaljnije su definisani određenim specijalnim kreditnim politikama.

a) Mjerenje kreditnog rizika

U mjerenju kreditnih rizika uglavnom su zastupljeni slijedeći faktori: rizik gubitka koji proizilazi iz nesolventnosti dužnika i rizik gubitka koji proizilazi iz promjene ocjene rizičnosti klijenta. Faktori koji se uzimaju su i ukupna kreditna izloženosti koja uključuje bilansne i vanbilansne pozicije Banke te kvaliteta i vrijednost instrumenata obezbjeđenja.

Kreditni rizik se mjeri na nivou pojedinog korisnika kredita/transakcije i na nivou ukupnog portfolija.

Banka uz podršku Grupe razvija i uspostavlja i sistem mjerenja kreditnog rizika na portfolio osnovi primjenjujući Basel II osnovne parametre kreditnog rizika za kalkulaciju očekivanog gubitka iz kreditnog portfolija, te kalkulaciju internih kapitalnih zahtjeva za pokriće potencijalnih gubitaka zbog kreditnog rizika na osnovu izračuna kreditnog VaR-a. Kreditni VaR kao mjera ekonomskog/internog kapitala također je i osnovni input za definisanje kreditnih strategija, analizu kreditnih limita i koncentracije rizika.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

33. Upravljanje rizicima (nastavak)

33.1. Kreditni rizik (nastavak)

a) Mjerenje kreditnog rizika (nastavak)

Uspostavljeni sistem izvještavanja analizira glavne pokretače i komponente kreditnog rizika i njihovu dinamiku kako bi se po potrebi i na vrijeme preduzele korektivne aktivnosti. Izvještaji sadrže informacije o promjenama u veličini i kvaliteti kreditnog portfolija na nivou segmenta klijenata i za Banku.

b) Politike kontrole rizika

Banka upravlja, ograničava i kontroliše koncentracije kreditnog rizika gdje god je takav rizik utvrđen a posebno u pogledu pojedinih klijenata i/ili grupa, te industrijskim sektorima.

Banka uspostavlja nivo kreditnog rizika koji preuzima postavljanjem ograničenja na iznos rizika prihvaćenog u odnosu na jednog zajmoprimca ili grupe, odnosno industrijske sektore. Takvi rizici prate se na redovnom mjesečnom nivou kroz Izvještaj o iskorištenosti limita, a o čemu se izvještava Kreditni odbor Banke.

Kreditni odbor, Uprava, te Nadzorni odbor Banke redovno se informišu i o svim značajnim promjenama u iznosu i kvalitetu portfolia.

Kreditnim rizikom takođe se upravlja i redovnom analizom sposobnosti zajmoprimaca i potencijalnih zajmoprimaca u podmirivanju obaveza otplate glavnice i kamate, te promjenom kreditnih limita gdje je potrebno.

Banka, u cilju minimiziranja rizika u kreditnom poslovanju ima uspostavljen sustav s politikama za definisanje, procjenu i tretman kolaterala koji služi za osiguranje naplate potraživanja, te kao osiguranje za naplatu svojih potraživanja uzima prihvatljiv kolateral. Prihvatljiv kolateral predstavlja zalog koji ima poznato aktivno tržište i stabilne cijene, čija je vrijednost zadovoljavajuća u odnosu na potraživanja Banke i koji je dovoljan da zaštiti Banku od mogućeg gubitka glavnice, kamata, naknade i troškova naplate.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

33. Upravljanje rizicima (nastavak)

33.1. Kreditni rizik (nastavak)

33.1.1. Maksimalna izloženost kreditnom riziku za bilansne i vanbilansne stavke

	2011.	2010.
	‘000 KM	‘000 KM
Bilansna aktiva		
Sredstva kod Centralne banke –žiro račun (bilješka 16)	10.024	28.910
Obavezna rezerva kod Centralne banke (bilješka 17)	32.216	47.974
Kredit i plasmani bankama (bilješka 18)	38.128	30.482
Kredit komitentima - pravna lica (bilješka 19)	250.542	185.646
Kredit komitentima - fizička lica (bilješka 19)	286.584	238.648
Obračunata kamata (bilješka 19)	1.600	1.542
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju – dužničke hartije od vrijednosti (bilješka 20 a))	47.232	110
Finansijska imovina koja se drži do dospeljeća(bilješka 20 b))	200	-
Ostala aktiva (bilješka 23)	4.574	4.777
Ukupna bilansna aktiva izložena kreditnom riziku	671.100	538.089
Vanbilansa (bilješka 31)		
Garancije i druga jemstva	25.269	27.192
Odobrena prekoračenja, okvirni kredit i garancije	50.117	37.582
Ukupna vanbilansa izložena kreditnom riziku	75.386	64.774
Stanje na dan 31. decembra	746.486	602.863

Tabela predstavlja maksimalnu izloženost kreditnom riziku Banke na dan 31. decembra 2011. i 31. decembra 2010., bez uzimanja u obzir zaloga ili drugih instrumenata osiguranja kredita. Za bilansnu imovinu, iskazane izloženosti su bazirane na neto knjigovodstvenim vrijednostima. Kako je prikazano u gornjoj tabeli, 71,9% ukupne maksimalne izloženosti potiče od kredita klijentima (2010.: 70,4%), a 5,1% potiče od kredita bankama (2010.: 5,1 %). Uprava je uvjerena u sposobnost da nastavi kontrolisati i održavati izloženost kreditnom riziku.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

33. Upravljanje rizicima (nastavak)

33.1. Kreditni rizik (nastavak)

Banka uzima kolaterale za kredite i potraživanja u obliku hipoteke nad nekretninama te drugim osiguranjima nad imovinom i garancijama. Inicijalne procjene vrijednosti kolaterala, odnosno nekretnina, se rade već prilikom odobravanja kreditnog zahtjeva, odnosno sastavni su dio procesa odobravanja kreditnih zahtjeva klijenata. Ponovne procjene se rade u skladu s definisanim principima i pravilima sistema upravljanja kolateralima. Kolaterali se ne koriste u slučaju kredita i avansa od banaka te finansijske imovine raspoložive za prodaju.

U vidu uticaja opšte finansijske i ekonomske krize, postoje značajne neizvjesnosti vezano uz fer tržišnu vrijednost takvog kolaterala, zajedno s vremenom koje je potrebno kako bi se realizovale prodaje.

33.1.2. Upravljanje kreditnim rizikom i politike umanjena vrijednosti i rezervisanja

Umanjenje vrijednosti i politike umanjena vrijednosti

Banka sa svakim datumom izvještavanja provjerava da li postoje objektivni znaci umanjena vrijednosti finansijske imovine kao što je prethodno objašnjeno u bilješci 3.6..

U svrhu određivanja umanjena vrijednosti kredita i potraživanja Banka razlikuje tri pristupa:

- Krediti koji se pojedinačno procjenjuju
- Krediti koji se procjenjuju na grupnoj osnovi
- Krediti koji se procjenjuju na portfolio osnovi („IBNR“)

Kreditni koji se pojedinačno procjenjuju

Individualno značajni krediti se procjenjuju pojedinačno kako bi se utvrdilo da li postoje objektivni znaci umanjena vrijednosti t.j. faktori koji mogu uticati na sposobnosti i spremnosti svakog pojedinačnog dužnika da ispuni svoju obavezu prema Banci su kako slijedi:

- nepodmirenje ili kašnjenje u plaćanju kamata ili glavnice
- nepoštovanje uslova ugovora
- pokretanje stečajnog postupka
- konkretne informacije o poteškoćama u poslovanju (npr. izražene u nedovljnoj likvidnosti klijenta)
- značajne promjene u klijentovom tržišnom okruženju
- globalna ekonomska situacija.

Kreditni koji se procjenjuju na grupnoj osnovi

U svrhu procjene umanjena vrijednosti kredita koji nisu pojedinačno značajni, krediti se grupišu na bazi sličnih karakteristika kreditnog rizika, t.j. na bazi dana kašnjenja, strukturi kolaterala, namjeni i slično te se u skladu s tim kreiraju umanjena vrijednosti.

Kreditni koji se procjenjuju na portfolio osnovi („IBNR“)

Banka takođe priznaje umanjene vrijednosti za gubitke koji su nastali ali još nisu prijavljeni („IBNR“). IBNR se obračunava za grupe finansijske imovine sa sličnim karakteristikama kreditnog rizika te se razmatra na portfolio osnovi primjenom parametara kreditnog rizika (vjerovatnoće neizvršavanja obaveza, gubitka za dato potraživanje, iznosa koji Banka potražuje u slučaju neizvršavanja obaveza) utvrđenih Basel-om II i usklađenih s MSFI zahtjevima.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

33. Upravljanje rizicima (nastavak)

33.1. Kreditni rizik (nastavak)

33.1.2. Upravljanje kreditnim rizikom i politike umanjenja vrijednosti i rezervisanja (nastavak)

Za potrebe kreditnog monitoringa i upravljanja kreditnim rizikom Banka kreditni portfolio dijeli u sljedeće grupe:

- Prihodujući krediti – nedospjeli krediti neumanjene vrijednosti
- Dospjeli krediti za koje nije priznato umanjene vrijednosti
- Neprihodujući krediti za koje je priznato umanjene vrijednosti.

Analiza kreditnog portfolija u skladu sa navedenim kategorijama navedena je u nastavku:

	2011.			2010.		
	'000 KM			'000 KM		
	Kredit	Rezervisanja	%	Kredit	Rezervisanja	%
Prihodujući i dospjeli krediti za koje nije priznato posebno umanjenje vrijednosti						
- krediti pravnim licima	220.559	1.385	0,6%	150.997	954	0,6%
- krediti fizičkim licima	290.735	7.184	2,5%	242.166	5.972	2,5%
Neprihodujući krediti						
- krediti pravnim licima	53.651	22.283	41,5%	55.245	19.642	35,6%
- krediti fizičkim licima	16.841	13.808	82,0%	15.621	13.167	84,3%
Ukupno krediti	581.786	44.660	7,7%	464.029	39.735	8,6%

Pokrivenost neprihodujućeg portfolija rezervisanjima iznosi 51,2% (2010.:46,3%).

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

33. Upravljanje rizicima (nastavak)

33.1. Kreditni rizik (nastavak)

33.1.2. Upravljanje kreditnim rizikom i politike umanjenja vrijednosti i rezervisanja (nastavak)

U nastavku se nalazi analiza bruto i neto (neto od rezervisanja za umanjenje vrijednosti) kredita i potraživanja od komitenata:

	2011. '000 KM	2010. '000 KM
Pravna lica		
Nedospjeli krediti neumanjene vrijednosti	218.814	148.400
Dospjeli krediti za koje nije priznato umanjenje vrijednosti	1.745	2.597
Neprihodujući krediti (kreditni umanjene vrijednosti)	53.651	55.245
Bruto izloženost	274.210	206.242
Umanjeno za rezervisanja za umanjenje vrijednosti:		
- Portfolio umanjenje vrijednosti (IBNR) te pojedinačno i grupno umanjenje vrijednosti	(23.668)	(20.596)
Neto izloženost	250.542	185.646
	2011. '000 KM	2010. '000 KM
Fizička lica		
Nedospjeli krediti neumanjene vrijednosti	290.707	242.142
Dospjeli krediti za koje nije priznato umanjenje vrijednosti	28	24
Neprihodujući krediti (kreditni umanjene vrijednosti)	16.841	15.621
Bruto izloženost	307.576	257.787
Umanjeno za rezervisanja za umanjenje vrijednosti:		
- Portfolio umanjenje vrijednosti (IBNR) te pojedinačno i grupno umanjenje vrijednosti	(20.992)	(19.139)
Neto izloženost	286.584	238.648
Ukupna bruto izloženost	581.786	464.029
Portfolio umanjenje vrijednosti (IBNR)	(8.569)	(6.926)
Pojedinačno i grupno umanjenje vrijednosti	(36.091)	(32.809)
Neto izloženost	537.126	424.294

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

33. Upravljanje rizicima (nastavak)

33.1. Kreditni rizik (nastavak)

33.1.2. Upravljanje kreditnim rizikom i politike umanjena vrijednosti i rezervisanja (nastavak)

a) Nedospjeli krediti neumanjene vrijednosti

Kvalitet portfolija kredita klijentima koji nisu dospjeli niti im je vrijednost umanjena može se procijeniti na osnovu internog standardnog praćenja. Krediti klijenata se redovno prate i sistemski pregledavaju sa ciljem otkrivanja nepravilnosti ili znakova upozorenja. Isti su predmet stalnog monitoringa s ciljem preduzimanja pravovremenih akcija koje su usklađene sa poboljšanjem/pogoršanjem rizičnog profila klijenta.

Pregled bruto izloženosti nedospjelih kredita neumanjene vrijednosti prema vrsti klijenta je kako slijedi:

	Kreditni fizičkih lica				Kreditni pravnim licima			
	Potrošački krediti	Stambeni krediti	Kreditne kartice i prekoračenja po tekućim računima	Ukupno	Veliki	Srednji	Mali	Ukupno
	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM
2011.								
Standardno praćenje	212.507	60.389	17.811	290.707	125.896	47.799	45.119	218.814
2010.								
Standardno praćenje	176.394	49.733	16.015	242.142	28.847	82.715	36.838	148.400

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

33. Upravljanje rizicima (nastavak)

33.1. Kreditni rizik (nastavak)

33.1.2. Upravljanje kreditnim rizikom i politike umanjenja vrijednosti i rezervisanja (nastavak)

b) Dospjeli krediti za koje nije priznato posebno umanjenje vrijednosti

Za kredite i potraživanja od komitenata s kašnjenjem do 90 dana ne smatra se da im je umanjena vrijednost, osim ukoliko ne postoje druge informacije koje ukazuju na suprotno. Bruto iznos dospjelih kredita i potraživanja od komitenata koja su dospjela, neumanjene vrijednosti su kako slijedi:

	Kreditni fizičkih lica				Kreditni pravnim licima			
	Potrošački krediti	Stambeni krediti	Kreditne kartice i prekoračenja po tekućim računima	Ukupno	Veliki	Srednji	Mali	Ukupno
	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM
2011.								
Dospjelo do 30 dana	13	-	-	13	1.000	295	30	1.325
Dospjelo od 30 - 60 dana	11	-	-	11	-	150	17	167
Dospjelo od 60 - 90 dana	4	-	-	4	-	100	-	100
Dospjelo iznad 90 dana	-	-	-	-	101	-	52	153
Ukupno	28	-	-	28	1.101	545	99	1.745
Vrijednost zaloga	-	-	-	-	1.101	485	18	1.604
2010.								
Dospjelo do 30 dana	13	-	-	13	-	100	5	105
Dospjelo od 30 - 60 dana	6	-	-	6	1.000	-	7	1.007
Dospjelo od 60 - 90 dana	5	-	-	5	1.450	-	3	1.453
Dospjelo iznad 90 dana	-	-	-	-	-	-	32	32
Ukupno	24	-	-	24	2.450	100	47	2.597
Vrijednost zaloga	1	-	-	1	1.787	100	26	1.913

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

33. Upravljanje rizicima (nastavak)

33.1. Kreditni rizik (nastavak)

33.1.2. Upravljanje kreditnim rizikom i politike umanjena vrijednosti i rezervisanja (nastavak)

c) Neprihodujući krediti umanjene vrijednosti

Podjela kredita od komitenata kojima je umanjena vrijednost zajedno sa alociranom vrijednošću povezanih instrumenata osiguranja, je kako slijedi:

	Kreditni fizičkih lica				Kreditni pravnim licima			
	Potrošački krediti	Stambeni krediti	Kreditne kartice i prekoračenja po tekućim računima	Ukupno	Veliki	Srednji	Mali	Ukupno
	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM
2011.								
Neprihodujući krediti	13.382	1.641	1.818	16.841	6.872	24.445	22.334	53.651
Vrijednost zaloga	1.755	1.450	-	3.205	6.872	22.510	13.748	43.130
2010.								
Neprihodujući krediti	12.283	1.678	1.660	15.621	9.632	23.672	21.941	55.245
Vrijednost zaloga	366	1.476	-	1.842	9.632	22.633	12.830	45.095

Podaci prikazani u navedenoj tabeli iskazani su u bruto iznosu.

Na dan 31. decembra 2011. imovina stečena za loše kredite iznosila je 174 hiljade KM (2010: 282 hiljade KM), koja je evidentirana vanbilansno.

d) Restrukturirani krediti i potraživanja

Tokom godine Banka je restruktuirala određene kredite komitentima, s ciljem poboljšanja njihove krajnje naplativosti. Restruktuiranje se uglavnom provodi zbog pogoršanja ili sprečavanja daljnjeg pogoršanja finansijske pozicije klijenata na osnovu analize mogućnosti uspješnog restruktuiranja sa ciljem otklanjanja poteškoća u poslovanju klijenta u definisanom roku i povrata klijenta u „performing“ portfolio. U svim slučajevima restruktuiranih kredita gdje je analiza očekivanih novčanih tokova rezultirala gubtkom, Banka je provela umanjene vrijednosti kredita.

Restrukturirani krediti koji bi inače bili u kašnjenju ili umanjeni na dan 31. decembra 2011. iznosili su ukupno 27.176 hiljada KM (2010.: 12.734 hiljada KM).

	2011. '000 KM	2010. '000 KM
Kreditni portfolio	581.786	464.029
Restrukturirani krediti	27.176	12.734
Restrukturirani krediti iskazani kao % kreditnog portfolia	4,7%	2,7 %

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

33. Upravljanje rizicima (nastavak)

33.2. Rizik likvidnosti (nastavak)

Naredna tabela prikazuje analizu sredstava i obaveza prema odgovarajućoj dospelosti na osnovu preostalog perioda od datuma bilansa stanja do ugovorenog datuma dospeljeća. Dospelost sredstava i obaveza i mogućnost reprogramiranja kamatonosnih obaveza na dan njihovog dospeljeća, uz prihvatljive troškove, su značajni faktori za ocjenu likvidnosti Banke i njenu izloženost rizicima od promjene kamatnih stopa i deviznih kurseva. Preostali period dospeljeća sredstava i obaveza sa stanjem na dan 31. decembra 2011. te 31. decembra 2010. godine je sljedeći:

31.12.2011.	Do mjesec dana '000 KM	Od 1 do 3 mjeseca '000 KM	Od 3 do 12 mjeseci '000 KM	Od 1 do 5 godina '000 KM	Preko 5 godina '000 KM	Ukupno '000 KM
Imovina						
Novčane rezerve	22.012	-	-	-	-	22.012
Obavezna rezerva kod Centralne banke	32.216	-	-	-	-	32.216
Kredit i potraživanja od banaka	38.128	-	-	-	-	38.128
Kredit i potraživanja od komitenata	84.236	25.117	94.551	220.098	110.458	534.460
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	45.291	-	2.092	228	-	47.611
Finansijska imovina koja se drži do dospeljeća	-	-	-	200	-	200
Nekretnine i oprema	-	-	-	-	19.093	19.093
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	5.329	5.329
Obračunata kamata i ostala aktiva	1.593	1.577	1.404	-	-	4.574
Odloženo poresko sredstvo	-	-	19	-	-	19
Ukupno imovina	223.476	26.694	98.066	220.526	134.880	703.642
Obaveze, kapital i rezerve						
Depoziti i krediti od banaka	85.824	45.515	41.805	14.140	7.403	194.687
Depoziti i krediti od komitenata	138.725	30.732	54.878	116.021	57.225	397.581
Obračunata kamata i ostale obaveze	4.354	392	3.937	940	43	9.666
Rezervisanja za obaveze i troškove	-	-	716	1.079	-	1.795
Obaveza poreza na dobit	-	735	-	-	-	735
Odložena poreska obaveza	-	-	-	247	-	247
Kapital i rezerve	-	-	8.201	-	90.730	98.931
Ukupno obaveze, kapital i rezerve	228.903	77.374	109.537	132.427	155.401	703.642
Neusklađenost ročne strukture	(5.427)	(50.680)	(11.471)	88.099	(20.521)	-

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

33. Upravljanje rizicima (nastavak)

33.2. Rizik likvidnosti (nastavak)

	Do mjesec dana	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 do 12 mjeseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
31.12.2010.	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM
Imovina						
Novčane rezerve	40.449	-	-	-	-	40.449
Obavezna rezerva kod Centralne banke	47.974	-	-	-	-	47.974
Kredit i potraživanja od banaka	29.289	-	1.193	-	-	30.482
Kredit i potraživanja od komitenata	24.874	40.349	87.678	180.201	90.219	423.321
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	50	-	50	352	10	462
Nekretnine i oprema	-	-	-	-	22.485	22.485
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	6.178	6.178
Obračunata kamata i ostala aktiva	2.946	504	1.300	10	17	4.777
Odložena poreska imovina	-	-	-	2	-	2
Ukupno imovina	145.582	40.853	90.221	180.565	118.909	576.130
Obaveze, kapital i rezerve						
Depoziti i krediti od banaka	258	17.619	34.527	11.292	8.733	72.429
Depoziti i krediti od komitenata	156.167	37.483	100.503	103.420	26.331	423.904
Obračunata kamata i ostale obaveze	2.435	176	1.445	2.519	-	6.575
Rezervisanja za obaveze i troškove	781	142	163	734	-	1.820
Obaveza za porez na dobit	-	191	-	-	-	191
Odložena poreska obaveza	-	-	-	355	-	355
Kapital i rezerve	-	-	-	-	70.856	70.856
Ukupno obaveze, kapital i rezerve	159.641	55.611	136.638	118.320	105.920	576.130
Neusklađenost ročne strukture	(14.059)	(14.758)	(46.417)	62.245	12.989	-

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

33. Upravljanje rizicima (nastavak)

33.3. Upravljanje tržišnim rizicima

Tržišni rizici proizlaze iz opštih i specifičnih kretanja i promjena određenih tržišnih varijabli (kamatne stope, cijene hartija od vrijednosti, promjene kursa) koje mogu utjecati na ekonomsku vrijednost portfolia Banke u knjizi trgovanja i u bankarskoj knjizi. Banka je izložena tržišnim rizicima uglavnom zbog pozicija i poslovnih aktivnosti u bankarskoj knjizi.

Upravljanje izloženosti tržišnim rizicima uređeno je kroz sistem internih akata i mrežu definisanih limita i signala upozorenja koji se nadgledaju na dnevnoj bazi. Mjerenje tržišnih rizika zasniva se na VaR („Value at Risk“) metodologiji koji se priprema u suradnji sa Grupom. VaR je procjenjeni potencijalni prekonoćni gubitak koji nastaje na ukupnoj i pojedinim pozicijama bilansne strukture u definisanom vremenskom periodu, zasnovan na brojnim pretpostavkama promjena tržišnih uslova sa nivoom pouzdanosti od 99%. Pored VaR metodologije Upravljanje tržišnim rizicima koriste i kalkulacija baznog boda: sumarno, po valutama i po vremenkim korpama. Faktori koji su od iste važnosti su i stres orijentisani nivoi upozorenja i limiti. Banka trenutno provodi stres test likvidnosti unutar Upravljanja rizicima i rezultate izvještava na mjesečnoj osnovi na ALCO. Stres testiranje će se ubuduće provoditi i za kamatni i valutni rizik.

Pregled ukupne VaR pozicije Banke:

000 KM	2011.	2010.
- prosjek za period	48	n/a
- maksimalan za period	137	n/a
- minimalan za period	14	n/a

Rezultat internog modela baziranog na VaR je za Banku implementiran u 2011. godini. Od svih komponenti koje uključuje VaR: kamatni rizik, rizik promjene kursa, rizik promjene cijena hartija od vrijednosti i kredit spreda od najvećeg uticaja na VaR Banke je kamatni rizik.

33.3.1. Valutni rizik

Valutni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usljed promjene kursa valuta. Izloženost valutnom riziku proizlazi iz kreditnih, depozitnih i aktivnosti trgovanja i kontroliše se dnevno, prema zakonskim i od strane UniCredit Grupe utvrđenim limitima po pojedinim valutama, te u ukupnom iznosu za svu imovinu i obaveze denominovane u stranoj valuti ili vezane za stranu valutu.

Dnevna kontrola obračuna valutnog rizika u skladu sa smjernicama grupe prema utvrđenim pravilima praćenja kretanja kroz konverzijske račune po pojedinim valutama je u domeni tržišnih rizika.

Izloženost tom riziku prati se dnevno i u skladu sa zakonskim i interno utvrđenim limitima po pojedinoj valuti, te ukupnom iznosu za imovinu i obaveze denominovane u stranim valutama ili vezane uz valutnu klauzulu. Pokazatelj valutnog rizika je odnos između ukupne otvorene devizne pozicije i kapitala Banke. Banka trenutno rizik izloženosti promjeni kursa stranih valuta mjeri kroz otvorenost pozicije u stranoj valuti u odnosu na utvrđeni limit. U skladu sa odlukom kojom se uređuje adekvatnost kapitala, Banka je dužna da odnose između aktive i pasive održava tako da njena ukupna otvorena devizna pozicija na kraju svakog radnog dana ne bude veća od 30% njenog kapitala.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

33. Upravljanje rizicima (nastavak)

33.3. Upravljanje tržišnim rizicima (nastavak)

33.3.1. Valutni rizik (nastavak)

	2011.	2010.
Pokazatelji valutnog rizika:		
- na dan 31. decembar	16,1%	8,5%
- maksimalan za period – mjesec decembar	20,5%	13,4%
- minimalan za period – mjesec decembar	1,7%	3,5%

Banka se štiti od gubitka zbog eventualne promjene kursa lokalne valute ugovaranjem kredita i plasmana sa valutnom klauzulom. Najveći dio poslovanja izlaže Banku riziku promjene kursa EUR. Zbog Currency Board režima kojim je odnos domaće valute i EUR fiksiran može se smatrati da izloženost Banke riziku promjene kursa nije materijalno značajna.

Od rizika izloženosti zbog otvorenih pozicija u drugim stranim valutama osim EUR Banka se štiti derivativnim finansijskim instrumentima u svrhu upravljanja aktivom i pasivom (valutni swapovi, valutni terminski ugovori). Limiti važe za sve valutno relevantne proizvode u okviru sektora Finansijskih Tržišta. Oni pokrivaju i pozicije trgovanja kao i selektivne strateške valutne pozicije ALM-a. Ovi limiti su kratko opisani (uključujući njihovo izračunavanje i procedure) u Opštem dijelu Pravilnika Finansijskih Tržišta.

Sve osjetljivosti koje proizilaze iz pozicija vezanih za valute su obuhvaćene i opštim dnevnim VaR limitom, koji između ostalih rizika, ograničava i maksimalno dozvoljeni gubitak otvorenih pozicija u stranim valutama.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

33. Upravljanje rizicima (nastavak)

33.3. Valutni rizik (nastavak)

Analiza imovine i obaveza iskazanih u deviznim iznosima, sa stanjem na dan 31. decembra 2011. godine, prikazana je u narednoj tabeli:

	EUR '000 KM	EUR vezane pozicije '000 KM	USD '000 KM	Ostale valute '000 KM	Ukupno valute '000 KM	KM '000 KM	Ukupno '000 KM
31.12.2011.							
Imovina							
Novčane rezerve	3.191	-	189	1.398	4.778	17.234	22.012
Obavezna rezerva kod Centralne banke	-	-	-	-	-	32.216	32.216
Kredit i potraživanja od banaka	30.196	-	6.257	1.675	38.128	-	38.128
Kredit i potraživanja od komitenata	111.300	180.892	-	-	292.192	242.268	534.460
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	-	10	-	-	10	47.601	47.611
Finansijska imovina koja se drži do dospeljeća	-	-	-	-	-	200	200
Nekretnine i oprema	-	-	-	-	-	19.093	19.093
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	-	5.329	5.329
Obračunata kamata i ostala aktiva	127	-	49	7	183	4.391	4.574
Odložena poreska imovina	-	-	-	-	-	19	19
Ukupno imovina	144.814	180.902	6.495	3.080	335.291	368.351	703.642
Obaveze							
Depoziti i krediti od banaka	156.594	80	1	-	156.675	38.012	194.687
Depoziti i krediti od komitenata	122.623	73.235	6.397	7.434	209.689	187.892	397.581
Obračunata kamata i ostale obaveze	1.779	-	112	20	1.911	7.755	9.666
Rezervisanja za obaveze i troškove	-	-	-	-	-	1.795	1.795
Obaveza poreza na dobit	-	-	-	-	-	735	735
Neto odložena poreska obaveza	-	-	-	-	-	247	247
Kapital i rezerve	3.382	-	-	-	3.382	95.549	98.931
Ukupno obaveze, kapital i rezerve	284.378	73.315	6.510	7.454	371.657	331.985	703.642
Neto devizna pozicija.	(139.564)	107.587	(15)	(4.374)	(36.366)	36.366	-

Pad u valutama (osim EUR) u odnosu na KM od 10%, a da pri tom sve ostale varijable ostanu iste, rezultirale bi povećanjem dobiti nakon oporezivanja za 2011. godinu od 439 hiljada KM (2010. godina: smanjenje za 28 hiljada KM).

Rast od 10% tih valuta rezultiralo bi smanjenjem dobiti nakon oporezivanja za 2011. godinu od 439 hiljada KM (2010. godina: povećanje za 28 hiljada KM).

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

33. Upravljanje rizicima (nastavak)

33.3. Valutni rizik (nastavak)

	EUR '000 KM	EUR vezane pozicije '000 KM	USD '000 KM	Ostale valute '000 KM	Ukupno valute '000 KM	KM '000 KM	Ukupno '000 KM
31.12.2010.							
Imovina							
Novčane rezerve	2.898	-	185	1.004	4.087	36.362	40.449
Obavezna rezerva kod Centralne banke	-	-	-	-	-	47.974	47.974
Kredit i potraživanja od banaka	21.009	-	4.304	3.976	29.289	1.193	30.482
Kredit i potraživanja od komitenata	122.290	212.021	-	-	334.311	89.010	423.321
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	-	110	-	-	110	352	462
Nekretnine i oprema	-	-	-	-	-	22.485	22.485
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	-	6.178	6.178
Obračunata kamata i ostala aktiva	659	165	50	-	874	3.903	4.777
Odložena poreska imovina	-	-	-	-	-	2	2
Ukupno imovina	146.856	212.296	4.539	4.980	368.671	207.459	576.130
Obaveze							
Depoziti i krediti od banaka	72.158	90	10	-	72.258	171	72.429
Depoziti i krediti od komitenata	158.537	88.789	4.493	4.689	256.508	167.396	423.904
Obračunata kamata i ostale obaveze	2.439	273	20	26	2.758	3.817	6.575
Rezervisanja za obaveze i troškove	29	-	-	-	29	1.791	1.820
Obaveza za porez na dobit	-	-	-	-	-	191	191
Odložena poreska obaveza	-	-	-	-	-	355	355
Kapital i rezerve	-	-	-	-	-	70.856	70.856
Ukupno obaveze, kapital i rezerve	233.163	89.152	4.523	4.715	331.553	244.577	576.130
Neto devizna pozicija	(86.307)	123.144	16	265	37.118	(37.118)	-

Devizni kurs

Zvanični kurs primijenjen za preračun pozicija bilansa stanja na dan 31.12.2011. i 2010. godine za sljedeće značajnije valute iznosio je:

	31. decembar 2011.	31. decembar 2010.
USD	1,511577	1,472764
CHF	1,608942	1,567800
EUR	1,955830	1,955830

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

33. Upravljanje rizicima (nastavak)

33.3.2. Kamatni rizik

Banka je izložena riziku koji je rezultat uticaja fluktuacije tržišnih kamatnih stopa na finansijsku poziciju Banke i novčane tokove. Poslovanje Banke je pod uticajem rizika promjene kamatnih stopa, u onoj mjeri u kojoj kamatonosna aktiva i obaveze dospijevaju ili im se mijenjaju kamatne stope u različitim trenucima ili u različitim iznosima. Marže kamatnih stopa mogu porasti kao rezultat ovih fluktuacija ali istovremeno mogu biti i smanjene i prouzrokovati gubitke pri neočekivanim fluktuacijama.

Izloženost riziku promjene kamatnih stopa prati se utvrđenim izvještajima i u skladu sa smjernicama Grupe i u domenu je upravljanja tržišnim rizicima. Metodologija koja se koristi za procjenu rizika promjene kamatnih stopa bazirana je na GAP analizi vremenskih razlika. Razlike između kamatonosnih sredstava i obaveza u različitim vremenskim „korpama“ pokazuju kako dvije strane bilansa stanja drugačije reaguju na promjene kamatnih stopa:

- u slučaju pozitivne GAP razlike Banka je izložena riziku od gubitka u slučaju da kamatne stope date ročnosti za predmetnu valutu padaju,
- u slučaju negativne GAP razlike Banka je izložena riziku od gubitka u slučaju da kamatne stope date ročnosti za predmetnu valutu rastu.

Broj i raspodjela vremenskih „korpi“ se definiše na nivou UniCredit Grupe. GAP limiti se određuju po valutama. Banka izloženost kamatnom riziku procjenjuje na osnovu uticaja promjena kamatnih stopa za 1pp na neto kamatni prihod za vremenski period od 12 mjeseci. Simulacija se provodi na osnovu istovremenog porasta ili pada kamatnih stopa na pozicije u bilansu Banke osjetljive na promjenu kamatnih stopa, a promjena neto kamatnog prihoda uslijed promjene kamatnih stopa ne smije preći 10% planiranog neto kamatnog prihoda.

Svi efekti osjetljivosti pozicija Banke na potencijalnu promjenu kamatnih stopa su obuhvaćeni i opštim dnevnim VaR limitom.

Analiza osjetljivosti

Uzimajući u obzir neusklađenost aktive i pasive u periodima posmatranja: do mjesec dana, 1-3 mjeseca i 3-12 mjeseci, urađena je procjena uticaja promjene kamatne stope od +/-1pp na neto kamatni prihod Banke za 2011. godinu, odnosno za 2010. godinu.

Neusklađenost aktive i pasive do 12 mjeseci ukazuje da Banka ima „osjetljivu pasivu/aktivu“ što znači da su promjene kamatnih stopa u pasivi/aktivi dešavaju brže nego u aktivi/pasivi. Navedene okolnosti, u slučaju rasta/pada kamatnih stopa u okruženju, dovele bi do redukcije/porasta kamatnih prihoda Banke. Smanjenje kamatne stope od 1pp uzrokovalo bi smanjenje neto kamatnog prihoda za 2011. godinu u iznosu oko 717 hiljada KM, u procentima 2%. Simulacija uticaja promjena kamatnih stopa na neto kamatne prihode u prethodnoj godini rezultirala je smanjenjem neto kamatnog prihoda u iznosu od 1.045 hiljada KM ili 3%. Efekti su prezentovani u sljedećoj tabeli:

	2011.	2010.
potencijalno smanjenje neto kamatnog prihoda ('000 KM)	(717)	(1.045)
% smanjenja planiranog neto kamatnog prihoda	(2%)	(3%)

Prikaz izloženosti Banke kamatnom riziku na dan 31. decembra 2011. te 31. decembra 2010. prikazan je na sljedećim stranicama.

Banka je u procesu uspostavljanja stres testiranja u skladu sa metodologijom i modelima razvijenim u Grupi, te će izloženost kamatnom riziku ubuduće mjeriti i u odnosu na ekonomsku vrijednost kapitala.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

33. Upravljanje rizicima (nastavak)

33.4. Kamatni rizik (nastavak)

a) Period promjena kamatnih stopa, analiza kamatnog rizika i iznosi na koje se primjenjuju fiksne kamatne stope

Banka je izložena raznim rizicima, koji kroz efekte promjena visine kamatnih stopa na tržištu, djeluju na njen finansijski položaj i tokove gotovine. Naredna tabela prikazuje procjenu Banke o kamatnom riziku na dan 31. decembra 2011. i 2010. te određenu osjetljivost zarada Banke na kretanje kamatnih stopa što nije nužno indikacija za naredne periode. Takođe, na zaradu će uticati i ročna struktura imovina i obaveza Banke:

	Do mjesec dana	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 do 12 mjeseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Nekamato nosno	Ukupno	Fiksna kamatna stopa
	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM
31.12.2011.								
Imovina								
Novčane rezerve	10.024	-	-	-	-	11.988	22.012	-
Obavezna rezerva kod Centralne banke	32.216	-	-	-	-	-	32.216	-
Kredit i potraživanja od banaka	37.281	-	-	-	-	847	38.128	38.128
Kredit i potraživanja od komitenata	404.658	7.770	107.919	6.065	8.048	-	534.460	12.318
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	-	-	-	2.086	45.146	379	47.611	47.232
Finansijska imovina koja se drži do dospelja	-	-	-	200	-	-	200	200
Nekretnine i oprema	-	-	-	-	-	19.093	19.093	-
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	-	5.329	5.329	-
Obračunata kamata i ostala aktiva	-	-	-	-	-	4.574	4.574	-
Odložena poreska imovina	-	-	-	-	-	19	19	-
Ukupno imovina	484.179	7.770	107.919	8.351	53.194	42.229	703.642	97.878
Obaveze								
Depoziti i krediti od banaka	95.583	57.818	40.448	-	-	838	194.687	112.736
Depoziti i krediti od komitenata	275.863	193	52.809	45.476	5.189	18.051	397.581	61.676
Obračunata kamata i ostale obaveze	-	-	-	-	-	9.666	9.666	-
Rezervisanja za obaveze i troškove	-	-	-	-	-	1.795	1.795	-
Obaveza za porez na dobit	-	-	-	-	-	735	735	-
Odložena poreska obaveza	-	-	-	-	-	247	247	-
Kapital	-	-	-	-	-	98.931	98.931	-
Ukupno obaveze, kapital i rezerve	371.446	58.011	93.257	45.476	5.189	130.263	703.642	174.412
Kamatna neusklađenost banke	112.733	(50.241)	14.662	(37.125)	48.005	(88.034)	-	(76.534)

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

33. Upravljanje rizicima (nastavak)

33.4. Kamatni rizik (nastavak)

a) Period promjena kamatnih stopa, analiza kamatnog rizika i iznosi na koje se primjenjuju fiksne kamatne stope (nastavak)

	Do mjesec dana	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 do 12 mjeseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Nekamato nosno	Ukupno	Fiksna kamatna stopa
	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM
31.12.2010.								
Imovina								
Novčane rezerve	28.526	-	-	-	-	11.923	40.449	-
Obavezna rezerva kod Centralne banke	47.974	-	-	-	-	-	47.974	-
Kredit i potraživanja od banaka	29.289	-	1.193	-	-	-	30.482	-
Kredit i potraživanja od komitenata	296.214	82.295	32.261	6.134	6.417	-	423.321	14.064
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	50	-	50	-	10	352	462	110
Nekretnine i oprema	-	-	-	-	-	22.485	22.485	-
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	-	6.178	6.178	-
Obračunata kamata i ostala aktiva	-	-	-	-	-	4.777	4.777	-
Odložena poreska imovina	-	-	-	-	-	2	2	-
Ukupno imovina	402.053	82.295	33.504	6.134	6.427	45.717	576.130	14.174
Obaveze								
Depoziti i krediti od banaka	90	17.603	53.639	-	-	1.097	72.429	-
Depoziti i krediti od komitenata	289.491	49.687	24.425	32.238	6.856	21.207	423.904	61.629
Obračunata kamata i ostale obaveze	-	-	-	-	-	6.575	6.575	-
Rezervisanja za obaveze i troškove	-	-	-	-	-	1.820	1.820	-
Obaveza za porez na dobit	-	-	-	-	-	191	191	-
Odložena poreska obaveza	-	-	-	-	-	355	355	-
Kapital i rezerve	-	-	-	-	-	70.856	70.856	-
Ukupno obaveze, kapital i rezerve	289.581	67.290	78.064	32.238	6.856	102.101	576.130	61.629
Kamatna neusklađenost banke	112.472	15.005	(44.560)	(26.104)	(429)	(56.384)	-	(47.455)

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

33. Upravljanje rizicima (nastavak)

33.4. Kamatni rizik (nastavak)

a) Period promjena kamatnih stopa, analiza kamatnog rizika i iznosi na koje se primjenjuju fiksne kamatne stope (nastavak)

Sljedeća tabela prikazuje procijenjeni budući novčani tok za kamatonosne obaveze Banke na dan 31. decembra 2011. godine i 31. decembra 2010. godine:

	Do mjesec dana '000 KM	Od 1 do 3 mjeseca '000 KM	Od 3 do 12 mjeseci '000 KM	Od 1 do 5 godina '000 KM	Preko 5 godina '000 KM	Ukupno '000 KM
31.12.2011.						
Obaveze						
Transakcioni računi i depoziti banaka	85.935	55.697	33.120	14.139	7.403	196.294
Transakcioni računi i depoziti komitenata	63.567	57.418	75.833	141.583	73.414	411.815
Ostale obaveze	4.354	1.119	4.602	1.765	-	11.840
Ukupno obaveze	153.856	114.234	113.555	157.487	80.817	619.949
31.12.2010.						
Transakcioni računi i depoziti banaka	275	17.603	36.766	10.014	8.732	73.390
Transakcioni računi i depoziti komitenata	156.336	38.029	101.802	111.363	28.573	436.103
Ostale obaveze	2.022	250	2.050	1.513	-	5.835
Ukupno obaveze	158.633	55.882	140.618	122.890	37.305	515.328

b) Efektivne kamatne stope

U sljedećoj tabeli prikazane su efektivne kamatne stope obračunate kao ponderisani prosjek za period izvještavanja za finansijske instrumente:

	2011. %	2010. %
Novčane rezerve	0,53	0,32
Obavezna rezerva kod Centralne banke	0,59	0,41
Kredit i plasmani bankama	0,68	0,42
Kredit komitentima	8,56	9,10
Dužničke hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju	5,27	5,75
Transakcioni računi i depoziti banaka	1,93	2,55
Transakcioni računi i depoziti komitenata	1,57	2,29
Uzeti krediti	2,27	2,27

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

33. Upravljanje rizicima (nastavak)

33.5. Operativni rizik

Operativni rizik podrazumijeva rizik od gubitka zbog neadekvatnih ili loših internih procesa, sistema i procedura kao i zbog propusta u radu zaposlenih ili zbog eksterno uslovljenih događaja. Definicija operativnih rizika obuhvata pravni rizik, ali isključuje strateški i reputacijski rizik.

Događaji operativnog rizika su događaji proizašli iz neadekvatnih ili neuspjelih internih procesa, ljudi i sistema odnosno od sistemskih i drugih eksternih događaja: interna ili eksterna prevara, odnosi sa zaposlenim i sigurnost na radnom mjestu, reklamacije klijenata, distribucija proizvoda, kazne i sankcije zbog kršenja regulative, šteta na materijalnoj imovini Banke, prekidi u radu i greške u sistemu i u procesu upravljanja procesima.

U skladu sa pravilima i metodologijom Grupe kao i lokalnom regulativom, Banka je uspostavila i unapređuje sistem upravljanja operativnim rizicima. Sistem obuhvata alate i mehanizme za kontinuirano praćenje šteta koje Banka trpi od operativnih rizika i izloženosti Banke operativnim rizicima, procjene operativnih rizika u procesima i proizvodima te definisanje načina za izbjegavanje, kontrolisanje ili prenošenje operativnih rizika na treća lica kao i sistem izvještavanja. Za evidentiranje podataka o štetama od operativnih rizika, izvještavanje i analizu podataka vezanih za operativne rizike Banka koristi Grupni alat ARGO.

O navedenim procesima i pokazateljima koji čine sistem upravljanja operativnim rizicima vrši se redovno informisanje i izvještavanje rukovodstva Banke i Grupe, te usklađivanje sistema upravljanja operativnim rizicima sa standardima UniCredit Grupe i lokalnom i međunarodnom regulativom.

33.6. Upravljanje kapitalom

Ciljevi upravljanja kapitalom Banke su:

- usklađivanje sa kapitalnim zahtjevima koje određuju regulatori tržišta banaka na kojima posluju jedinice unutar Banke
- održavanje sposobnosti Banke za nastavak daljeg poslovanja kako bi dalje mogla osigurati prinos akcionarima i koristi drugim zainteresovanim stranama, te
- održavanje snažne kapitalne osnove koja bi mogla podržati razvoj poslovanja.

Banka prati adekvatnost kapitala korištenjem tehnika koje se zasnivaju na propisanoj regulativi ABRS. Minimalni standardi kapitala propisani zakonskim i drugim propisima su: održavanje minimalnog nivoa neto kapitala, održavanje pokazatelja ukupnog neto kapitala i ponderisane rizične aktive po propisanom minimumu od 12%.

Neto kapital Banke, koji služi za obračun stope adekvatnosti kapitala banke, predstavlja zbir osnovnog i dopunskog kapitala, umanjen za odbitne stavke koje između ostalog uključuju i iznos nedostajućih rezervi za umanjenja vrijednosti kredita i ostale imovine u skladu sa regulativom ABRS-a.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

33. Upravljanje rizicima (nastavak)

33.6. Upravljanje kapitalom (nastavak)

Osnovni kapital Banke sastoji se od: akcionarskog kapitala (obične akcije), emisione premije, revalorizacionih rezervi, rezervi iz dobiti i neraspoređene dobiti iz prethodnih godina, umanjeno za nematerijalna ulaganja.

Dopunski kapital Banke čine opšte rezerve za pokriće kreditnih gubitaka obračunate po metodologiji ABRS na aktivu Banke klasifikovanu u A kategoriju (dobra aktiva) i obračunata dobit tekuće godine potvrđena od strane eksternog revizora.

Osnovni, dopunski i neto kapital i adekvatnost kapitala obračunati u skladu sa propisima ABRS prikazani su u narednoj tabeli (nerevidirano):

	2011. ‘000 KM	2010. ‘000 KM
Osnovni kapital Banke		
Obične akcije	82.055	62.054
Emisiona premija	373	373
Rezerve	2.441	4.555
Nematerijalna imovina	(5.329)	(6.178)
Ukupno osnovni kapital Banke	79.540	60.804
Dopunski kapital Banke		
Opšte rezerve	10.630	8.684
Revidirana dobit	8.201	378
Ukupno dopunski kapital Banke	18.831	9.062
Nedostajuće rezerve po zahtjevu regulatora	(3.423)	(2.365)
Neto kapital	94.948	67.501
Ponderisana rizična aktiva		
Rizik ponderisane aktive i kreditnih ekvivalenata	539.369	448.748
Ponderisani operativni rizik	49.251	47.095
Ukupni ponderisani rizici	588.620	495.843
Adekvatnost kapitala	16,1	13,6

Podaci o ukupnim ponderisanim rizicima temelje se na podacima koje Banka dostavlja ABRS te nisu revidirani.

Nedostajuće rezerve po zahtjevu regulatora iskazane u finansijskim izvještajima za 2011. godinu pokriće se iz dobiti ostvarene u toj godini na osnovu odluke nadležnih organa Banke.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

34. Poslovi u ime i za račun trećih lica

Banka upravlja sredstvima po poslovima u ime i za račun trećih lica, vodi ih u vanbilansnoj evidenciji odvojeno od sredstava Banke. Za upravljanje sredstvima po poslovima u ime i za račun trećih lica naplaćuje naknadu za te usluge. Prihodi i rashodi po ovim sredstvima knjiže se u korist ili na teret vlasnika, odnosno korisnika.

Plasmani po poslovima u ime i za račun trećih lica, dati su u narednoj tabeli:

	2011. '000 KM	2010. '000 KM
Komisioni poslovi - Telekom RS	-	3.387
Komisioni poslovi – IFAD I	-	13.797
Komisioni plasmani – MCI	714	600
Ukupno	714	17.784

U 2011.godini Banka nije imala prihoda od naknada po poslovima u ime i za račun trećih lica (2010: 38 hiljade KM).

Komisioni poslovi koje je Banka obavljala za Telekom RS i po Projektu IFAD I nisu aktivni zbog čega ih Banka od 2011.godine vodi u ostaloj vanbilansnoj evidenciji.

35. Preuzete obaveze po ugovorima o poslovnom zakupu

Banka ima preuzete obaveze koje proizlaze iz 32 ugovora o poslovnom zakupu. Ugovori se odnose na poslovni zakup za poslovnice Banke kao i za iznajmljen prostor za ugradnju bankomata.

Buduća minimalna plaćanja zakupnine na osnovu navedenih poslovnih zakupa su kako slijedi:

	2011. '000 KM	2010. '000 KM
Do 1 godine	732	749
Od 1 do 5 godina	3.550	3.747
Preko 5 godina	108	117
	4.390	4.613

36. Fer vrijednost finansijske imovine i obaveza

Fer vrijednost predstavlja iznos za koji se neka imovina može razmijeniti ili obaveza izmiriti između obaviještenih i voljnih strana u uobičajenim tržišnim uslovima. Može se definisati i kao vrijednost po kojoj se može raspolagati aktivom/pasivom, odnosno procijenjena vrijednost neutralizovanja tržišnog rizika koja nastaje iz ove aktive/pasive u odgovarajućem vremenskom okviru.

Pretpostavke korištene u procjeni fer vrijednosti pojedinih finansijskih instrumenata su navedene u nastavku.

Kredit i plasmani komitentima

Fer vrijednost kredita izračunava se na osnovu diskontovanih očekivanih budućih novčanih tokova glavnice i kamate. Očekivani buduću gotovinski tokovi procjenjuju se uzimajući u obzir kreditne rizike i sve pokazatelje umanjenja vrijednosti koji se određuju u skladu sa relevantnim standardima.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

36. Fer vrijednost finansijske imovine i obaveza (nastavak)

Kredit i plasmani komitentima (nastavak)

Procijenjene fer vrijednosti kredita odražavaju promjene u kreditnom statusu od kad su krediti odobreni i promjene kamatnih stopa u slučaju kredita koji imaju fiksnu kamatnu stopu. Banka u 2011. godini ima u protuvrijednosti od oko 13 milijuna KM kredita datih pravnim licima sa fiksnom kamatnom stopom (14 milijuna KM). Pod pretpostavkom da godišnja tržišna kamatna stopa za pravna lica iznosi 7,79% za dugoročne kredite u devizama (2010.: tržišna kamatna stopa za pravna lica 8,40% za dugoročne kredite u devizama), očekivani budući novčani tokovi kredita s fiksnim kamatnim stopama su diskontovani na sadašnju vrijednost.

Uprava je procijenila fer vrijednost u skladu sa pretpostavkama za navedene kredite pravnih lica te je utvrđeno je fer vrijednost ovih kredita veća za 359 hiljada KM od knjigovodstvene, a u 2010. godini nije postojala znatna razlika između knjigovodstvene i fer vrijednosti ovih instrumenata.

U poslovanju s fizičkim licima Banka odobrava kredite uz ugovornu klauzulu o promjenljivosti kamatne stope u skladu s odlukom Banke. Izuzetak su krediti dati fizičkim licima iz kreditne linije Fonda stanovanja koji su sa fiksnom kamatnom stopom. S obzirom da su pomenuti krediti usklađeni sa izvorom finansiranja u pogledu ročne, valutne i kamatne strukture banka ne vrši procjenu fer vrijednosti niti te finansijske imovine niti odgovarajućih obaveza.

Kredit i plasmani bankama

Fer vrijednost plasmana bankama ne odstupa značajno od njihove knjigovodstvene vrijednosti, s obzirom da se radi uglavnom o kratkoročnim depozitima.

Transakcioni računi i depoziti banaka i komitenata

Procijenjena fer vrijednost depozita sa fiksnim dospeljem zasnovana je na diskontovanim gotovinskim tokovima prema trenutno važećim kamatnim stopama za depozite sličnog preostalog dospelja.

Za depozite po viđenju koji nemaju definisano dospelje, fer vrijednost je iznos plativ po viđenju na dan bilansa.

Vrijednost kratkoročnih odnosa sa deponentima ne uzima se u obzir kod procjene fer vrijednosti. Pod pretpostavkom da je prosječna tržišna kamatna stopa u domaćoj valuti na dugoročne depozite pravnih lica 2,9% i (2010.: pravna lica dugoročni 3,5%) i uvažavajući događanja na tržištu, očekivani budući gotovinski tokovi na dugoročne depozite pravnih lica sa fiksnom kamatnom stopom su diskontovani na sadašnju vrijednost.

Na osnovu gornje pretpostavke, Uprava je procijenila fer vrijednost depozita pravnih lica u vrijednosti od 157.538 hiljada KM, što je za 454 hiljade KM manje od knjigovodstvene vrijednosti (2010.: 186.544 hiljada KM što je za 1.030 hiljada KM bilo manje od knjigovodstvene vrijednosti).

Fer vrijednost depozita fizičkih lica procijenjena je pod pretpostavkom da je prosječna tržišna kamatna stopa za depozite u stranoj valuti na dugoročne depozite fizičkih lica 3,2% i (2010.: fizička lica dugoročni 3,7%) i uvažavajući događanja na tržištu, očekivani budući gotovinski tokovi na dugoročne depozite fizičkih lica sa fiksnom kamatnom stopom su diskontovani na sadašnju vrijednost.

Na osnovu gornje pretpostavke, Uprava je procijenila fer vrijednost depozita fizičkih lica u vrijednosti od 179.672 hiljada KM, što je za 464 hiljada KM manje od knjigovodstvene vrijednosti (2010.: 179.112 hiljada KM što je za 9 hiljada KM bilo manje od knjigovodstvene vrijednosti).

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

36. Fer vrijednost finansijske imovine i obaveza (nastavak)

Uzeti krediti

Većina dugoročno uzetih kredita Banke ugovorena je uz varijabilnu kamatnu stopu, te se njihova fer vrijednost procjenjuje kao sadašnja vrijednost budućih gotovinskih tokova, diskontovanih po kamatnim stopama na datum bilansa za Banku, za novi kredit sličnog tipa i preostale ročnosti.

Uprava je u skladu sa tim procijenila da ne postoji znatna razlika između knjigovodstvene i fer vrijednosti ovih instrumenata.

Izuzetak je kreditna linija Fonda stanovanja koja je ugovorena sa fiksnom kamatnom stopom, ali uzevši u obzir da su krediti finansirani iz ove kreditne linije takođe plasirani sa fiksnom kamatnom stopom, smatra se da ovdje postoji potpuna usklađenost i nema uticaja promjene kamatne stope, te iz tog razloga Banka nije radila procjenu fer vrijednosti pomenutih obaveza.